
Sprawozdanie z czynności administracyjnych

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 41, 46-88

1948

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

III

Sprawozdanie z czynności administracyjnych

W okresie sprawozdawczym pracami Towarzystwa Naukowego Warszawskiego kierował Zarząd wybrany przez walne zebranie członków zwyczajnych w dniu 23 listopada 1946 r.

W skład zarządu T. N. W. weszli: Prezes — Wacław Sierpiński, Wiceprezes — Włodzimierz Antoniewicz, Sekretarz Generalny — Julian Krzyżanowski, Zastępca Sekretarza Generalnego — Kazimierz Kuratowski, Przewodniczący Wydziału I — Stanisław Słoński, Sekretarz — Mieczysław Brahmer, Przewodniczący Wydziału II — Bogdan Nawroczyński, Sekretarz — Kazimierz Michałowski, Przewodniczący Wydziału III — Kazimierz Kuratowski, Sekretarz — Władysław Nikliborc, Przewodniczący Wydziału IV — Bolesław Hryniewiecki, Sekretarz — Franciszek Czubański oraz Sekretarz Wydziału V — Kazimierz Bassalik.

Skarbnikiem był Wiktor Lampe, Redaktorem Naczelnym wydawnictw — Włodzimierz Antoniewicz.

W skład Komisji Rewizyjnej wchodził: Czesław Białobrzeski, Roman Kozłowski, Jan Samsonowicz, Konstanty Żórawski.

Na ogólnym zebraniu administracyjnym w dniu 15 listopada 1948 na członków Towarzystwa wybrani zostali:

Do wydziału I — na członka zwyczajnego miejscowego Jan Parandowski; na członka korespondenta Mieczysław Rulikowski.

Do Wydziału II — na członka zwyczajnego zamiejscowego Sekcji Nauk Prawnych i Ekonomicznych Kazimierz Przybyłowski.

Do Wydziału III — na członka zwyczajnego miejscowego Stanisław Mazur.

Do Wydziału IV — na członków zwyczajnych miejscowych: Marian Gieysztor, Tadeusz Jaczewski, Lesław Wincenty Wiś-

niewski, Juliusz Zweibaum, Waclaw Moycho, Jan Dembowski; na członków korespondentów: Waclaw Gajewski, Tadeusz Gorczyński, Piotr Strebeyko, Zygmunt Kraczkiewicz, Michał Gedroyć, Bolesław Gutowski, Ryszard Szretter, Bolesław Rosiński, Bronisław Zawadzki.

Do Sekcji Nauk Lekarskich przy Wydziale IV na członków zwyczajnych: Marta Erlich, Władysław Szenajch; na członków korespondentów: Antoni Dobrzański, Adam Gruca, Edmund Mikulaszek, Julian Walawski, Jan Zaorski.

W okresie sprawozdawczym zmarli następujący członkowie Towarzystwa: Jan Blaton, Kazimierz Czachowski, Henryk Galle, Władysław Nikliborc, Karol Pomianowski, Roman Poplewski, Adolf Szyszko-Bohusz, Czesław Witoszyński, Fryderyk Zoll.

Zarząd T. N. W. odbył w okresie sprawozdawczym 12 posiedzeń (9 XII 1947, 10 I 1948, 27 I, 24 II, 9 III, 27 IV, 11 V, 8 VI, 3 VII, 25 IX, 12 X, 13 XI), a nadto 2 ogólne zebrania administracyjne (8 VI i 15 XI).

Wydział I odbył 4 zebrania administracyjne (26 I, 3 III, 18 X, 8 XI).

Wydział II odbył 7 zebrań administracyjnych (16 XII 1947, 17 II 1948, 16 III, 18 V, 7 VI, 19 X, 9 XI).

Wydział III odbył 7 zebrań administracyjnych (16 I, 12 III, 30 IV, 28 V, 25 VI, 22 X, 12 XI).

Wydział IV odbył 3 zebrania administracyjne (12 XII, 13 II, 25 IV), a nadto Sekcja nauk lekarskich 1 zebranie 11 XI.

Nowi członkowie T. N. W.:

W a c ł a w G a j e w s k i urodził się w Krakowie 28 lutego 1911 r. Po ukończeniu gimnazjum wstąpił w r. 1930 na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy Uniwersytetu Warszawskiego, który ukończył w roku 1937 ze stopniem doktora botaniki. W czasie studiów uniwersyteckich zajmował się zrazu geografią roślin, a następnie genetyką i w tej dziedzinie pracuje do chwili obecnej. W roku 1937 został mianowany asystentem Ogrodu Botanicznego. Na stanowisku tym pozostawał do r. 1939. Po

wojnie pracuje nadal w Ogrodzie Botanicznym, obecnie na stanowisku adiunkta. Prowadzi od roku 1946 wykłady zlecone z genetyki na wydziale Matemat.-Przyrodniczym U. W. W roku 1946 habilitował się na tymże wydziale z zakresu botaniki na podstawie pracy „Badania cytogenetyczne nad rodzajem *Anemone L.*”. Poza Uniwersytetem Warszawskim przeprowadził studia dokształcające z geobotaniki w „Station Internationale de Géobotanique Méditerranéenne et Alpine” w Montpellier pod kierownictwem prof. J. Byann-Blangnet w r. 1936 (6 miesięcy) i z genetyki w Instytucie Genetycznym w Lund pod kierownictwem prof. A. Müntzinga w r. 1948 (6 miesięcy).

Ogłosił drukiem następujące prace:

Szczałki flory pierwotnej w jarze Dniestru, *Ochrona Przyrody* XI, 1931; Stosunki botaniczne stepu „Maśiok”, *Acta. Soc. Bot. Pol.* IX, 1932; Dwa nowe gatunki dla flory Polski, tamże; La relation entre les aires géographiques des plantes et le caucjon en Podolie, *Acta Soc. Bot. Pol.* XI, 1934; *Arenetum desertorum*, a monographical study, *Bull. Acad. de Cracovie, Ser. B*, 1934; *Prodrome des groupements végétaux*, Fasc. V par Braun-Blauquet avec collaboration de W. Gajewski, M. Wraber et I. Walas, Montpellier, 1936; *Elementy flory polskiego Podola*, *Planta Polonica*, Vol. V, 1937; A contribution to the knowledge of cytoplasmatic influence on the effect of nuclear factors in *Linum*, *Acta. Soc. Bot. Pol.* XIV, 1937; Cytogenetic studies in *Anemone L.* I. *Anemone Junczewski*, a new species of amphidiploid origin, *Acta. Soc. Bot. Pol.* XVI, 1946; Cytogenetic studies in *Anemone L.* II. Hybrids among *A. Virginiana* and *A. silvestris* and *A. multifida*, *Acta. Soc. Bot. Pol.* XVII, 1947; Cytogenetic investigations on the genus *Geum L.* *Proceedings VIII Intern. Congress of genetics Stockholm*, 1948. — Prace popularyzacyjne: *Symbioza*, P. Z. W. S., Warszawa, 1947; *Jak poznano prawa dziedziczności*, tamże, 1948; *Tajemnice liścia*, tamże, 1949. Poza tym w r. 1947 wydał autoryzowany skrypt pt. *Genetyka*, cz. I i cz. II.

Bolesław Gutowski urodził się 21 kwietnia 1888 r. w Rzewniu, ziemi łomżyńskiej. Po otrzymaniu matury w Lublinie 1914 r. studiował medycynę na wydziale lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego, uzyskując dyplom doktora medycyny w 1922 r.

Od roku 1922 — 1930 był asystentem przy katedrze fizjologii na wydziale lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. W roku 1927 uzyskał veniam legendi z fizjologii. W tymże czasie

otrzymał stypendium Rockefellera, które wykorzystał na badania fizjologiczne w Anglii.

Od roku 1930 jest kierownikiem Zakładu fizjologii zwierząt domowych na Wydziale Weterynaryjnym Uniwersytetu Warszawskiego. Nominację na profesora fizjologii zwierząt otrzymał w 1932 r.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Gazeta Lekarska, nr 31, 1918: Przypadek anomalii serca o dwóch zastawkach półksiężycowych aorty i czterech tętnicach wieńcowych;
- 2) Polska Gazeta Lekarska, nr 26, 1923: Nowy sposób otrzymywania ciał czynnych z poszczególnych narządów; C. R. de la Soc. de Biol., vol. 90, 1924: Nouvelle méthode pour obtenir des corps actifs d'organes particuliers (biodyalise);
- 3) C. R. de la Soc. de Biol. vol. 90, 1924: Corps actifs du cerveau; Skandinav. Archiv. Band 49, 1924: Researches on the Active bodies of the Brain;
- 4) C. R. de la Soc. de Biol. vol. 90, 1924: Sur la relation des corps actifs des ganglions étoilés avec adrénaline; Medycyna doświadcz. i społ., tom I, zeszyt 3—4: Stosunek ciała czynnego zwojów gwiazdzistych (ganglion stellatum) do adrenaliny;
- 5) C. R. de la Soc. de Biol. vol. 91, 1924: Mécanisme de l'action de l'histamine sur la sécrétion gastrique;
- 6) C. R. de la Soc. de Biol. vol. 91, 1924: Sécrétion du suc gastrique sous l'influence de l'histamine introduite dans la circulation du sang; Medycyna doświadcz. i społ., tom V, zeszyt 1—2, 1925: Wydzielanie soku żołądkowego pod wpływem histaminy, wprowadzonej wprost do krwiobiegu;
- 7) C. R. de la Soc. de Biol. vol. 92, 1925: Rôle des surrénales dans l'hypertension artérielle après l'excitation du bout périphérique du nerf vague; Medycyna doświadcz. i społ., tom V, zeszyt 3—4, 1925: Wpływ nadnerczy na podwyższenie parcia krwi po okresie drażnienia nerwu błędnego;
- 8) C. R. de la Soc. de Biol. vol. 94, 1926: Dépendance de l'activité sécrétaire du pancréas du mode des excitations chimiques;
- 9) (razem z H. Wasilkowską): C. R. de la Soc. de Biol. vol. 94, 1926: Variations quantitatives du sucre dans le sang et dans le liquide céphalo-rachidien sous l'influence de l'insuline; (razem z H. Wasilkowską): Pol. Gazeta Lek. nr 22, 1926: Wahania ilościowe cukru we krwi i płynie mózgowo-rdzeniowym pod wpływem insuliny;
- 10) Medycyna Doświadcz. i Społ., tom VI, 1926: Studium doświadczalne nad ciałami czynnymi mózgu;
- 11) (wraz z J. Walawskim): Pamiętnik XIII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Wilnie, 1929: O zmianach Ph krwi żyłnej i tętniczej w okresie wydzielania soku żołądkowego;
- 12) (wraz z Br. Zawadzkiem): Pamiętnik XIII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Wilnie, 1929: Wpływ długotrwałej czynności wydzielniczej żołądka na zagęszczenie jonów wodorowych;
- 13) Medycyna Doświadcz. i Społ., tom XI, 1930: Wpływ nerwów trzewnych na wydzielanie żółci;
- 14) Medycyna Doświadcz. i Społ., tom XI, 1930: O chronaksji;
- 15) Wiadomości Weterynaryjne, nr 142, 1932: Preparat

sercowo-płucny żaby; 16) Wiadomości Weterynaryjne, nr 149, 1932: Z badań nad płcią i hormonami płciowymi; 17) Wiadomości Weterynaryjne, nr 175, 1932: Wydzielanie soku żołądkowego u kur pod wpływem histaminy; 18) Wiadomości Weterynaryjne, nr 185, 1935: Wpływ gruczołów płciowych na składniki mineralne kości szczurów samców; 19) The Sechenov Journal of Physiology of the USSR, Vol. XXI, No. 5—6, 1935: Some observations on the oestrin excretion in the urine of pregnant mares; 20) Sprawozdanie z XV Międzynarodowego Kongresu Fizjologów w Leningradzie i Moskwie 1935; 21) Zarys fizjologii zwierząt domowych, stron 1190, Wydawn. Koła Med. Wet., Warszawa, 1937; 22) Sprawozdanie z XVI Międzynarodowego Kongresu Fizjologów w Zurychu 1938; 23) Wiadomości Weterynaryjne, nr 222, 1939: Hormony płciowe w moczu kłaczki ciężarnych; 24) Wiadomości Weterynaryjne, nr 227, 1939: Liczba zarodków i rozmieszczenie ich u samic szczurów, pozbawionych jednego jajnika.

J a n D e m b o w s k i urodził się w Petersburgu w r. 1889. W r. 1907 ukończył szkołę średnią w Tambowie, w r. 1912 uzyskał dyplom wydziału Fizyko-Matematycznego Uniwersytetu Petersburskiego jako zoolog. W latach 1912—14 był stypendystą Uniwersytetu. W latach 1916—18 pracował w Biologische Versuchsanstalt w Wiedniu pod kierunkiem prof. H. Przibrama. Po powrocie do kraju uzyskał w roku 1920 stopień doktora filozofii Uniwersytetu Warszawskiego, a w roku 1922 habilitował się jako docent zoologii tegoż Uniwersytetu. W latach 1918—27 był asystentem Instytutu im. Nenckiego, w 1927—33 kierownikiem zakładu i w 1933—34 dyrektorem tego Instytutu. W latach 1934—39 był profesorem biologii Uniwersytetu Wileńskiego.

W różnych latach pracował w morskich stacjach biologicznych w Aleksandrowsku na wybrzeżu Murmańskim, Villefranche s. m., Bergen, Neapolu i Woods Hole, oraz na Stacji Hydrobiologicznej na Wigrach. W roku akademickim 1925—26 był stypendystą Fundacji Rockefellera, pracował na stacjach biologicznych we Francji, Italii i USA.

Był członkiem-korespondentem Lwowskiego T-wa Naukowego, przewodniczącym Wileńskiego T-wa Biologicznego, członkiem Wileńskiego T-wa Przyjaciół Nauk i Łódzkiego T-wa Naukowego.

Okupację niemiecką przeżył w Wilnie. Po uwolnieniu Wilna, w sierpniu 1944 wyjechał do Moskwy na stanowisko attaché naukowego Ambasady R. P. oraz starszego współpracow-

nika naukowego Akademii Nauk Lekarskich. Od roku 1947 jest profesorem zwyczajnym biologii eksperymentalnej Uniwersytetu Łódzkiego oraz dyrektorem Państw. Instytutu Biologii Doświadczalnej im. Nenckiego w Łodzi.

● Ogłosił drukiem następujące prace:

A. Prace specjalne:

1) Versuche über die Merotomie der Gregarinen, 1913, Archiv f. Protistenkunde; 2) Über den Bau des Auges von *Ocypoda ceratophthalma* Fabr., Zoolog., Jahrb. Abt. Anatomie Bd 34, 1913; 3) Konservierung der Tyrosinase durch Luftabschluss, 1919, Archiv f. Entwicklungsmechanik 45 (wspólnie z H. Przibramem); 4) Der Einfluss gelber und schwarzer Umgebung der Larve auf die Fleckenzeichnung des Vollmolches von *Salamandra maculosa* Laur. forma typica, 1922, Arch. f. Entwicklungsmech. 50, (wspólnie z H. Przibramem); 5) O wyborze pokarmu u *Paramecium caudatum*, Travaux Institut. M. Nencki Varsovie, 1922; 6) Dalsze studia nad wyborem pokarmu u *Paramecium caudatum*, Ibidem, 1922; 7) Wpływ koncentracji zawiesiny na liczbę utworzonych wodniczków pokarmowych u *Paramecium caudatum*, Ibidem 1922; 8) Über die Bewegungen von *Paramecium caudatum*, 1923, Archiv. f. Protistenkunde 47; 9) Studia eksperymentalno-biologiczne nad larwą chróścika *Molanna angustata* Curtis, 1923, Trav. Inst. Nencki, Nr 31; 10) Badania doświadczalne nad zachowaniem się kraba *Dromia vulgaris* M. E. I. Reakcja uwalniania się z pętli, Ibidem, Nr 40, 1925; 11) Ten sam tytuł. II. Próba interpretacji ruchów kraba związanego, Ibidem, Nr 42, 1925; 12) Ten sam tytuł. III. O reakcji odwracania się, Ibidem, Nr 45, 1925; 13) Notes on the behavior of the fiddler crab *Uca pugilator*, 1926, Biological Bulletin Woods Hole 50; 14) On the „speech“ of the fiddler crab, Trav. Inst. Nencki, 1926; 15) Zur Kritik der Faktoren- und Chromosomenlehre, 1926, Zeitschr. f. induktive Abstammungs- u. Vererbungslehre 41; 16) Die Vertikalbewegungen von *Paramecium caudatum*: I. Die Lage des Gleichgewichtszentrums im Körper des Infusors, Arch. f. Protistenkunde 66, 1929; 17) Ten sam tytuł. II. Einfluss einiger Aussenfaktoren, Ibidem 68, 1929; 18) Ten sam tytuł. III. Polemisches und Experimentelles, Ibidem, 74, 1931; 19) Die Köcherreparation bei der Larve von *Molanna*, 1933, Acta Biologiae Experimentalis 3; 20) Plastizität tierischer Handlungen. Beobachtungen und Versuche an Larven von *Molanna angustata*, Zoolog. Jahrb., Abt. allgem. Zool., 53, 1933; 21) Beiträge zum Instinktproblem. 1937, Bullet. Acad. Polon., Cracovie; 22) Über die Rhythmik der *Paramecium*teilungen, 1938, Acta Biolog. Experiment. 12.

B. Książki i broszury:

1) Das Kontinuitätsprinzip und seine Bedeutung in der Biologie. Vortr. u. Aufs. üb. Entwicklungsmechanik 1919; 2) O istocie ewolucji.

Warszawa 1924; 3) Historia naturalna jednego pierwotniaka jako wstęp do biologii ogólnej, Warszawa 1924 (III wyd., Warszawa 1947); 4) Szkice biologiczne, Lwów 1927; 5) Zasady biologii ogólnej, Warszawa 1927; 6) Naśladowanie zjawisk życiowych jako metoda biologiczna, Lwów 1924; 7) O potrzebie i możliwości definicji życia, Lwów 1928; 8) Teoria i fakty promieniowania mitogenetycznego, Lwów 1929; 9) Darwin, Warszawa 1936; 10) Psychologia zwierząt, Warszawa 1946; 11) Psychologia małp, Warszawa 1947; 12) Nauka radziecka, Warszawa 1947.

A n t o n i D o b r z a ń s k i urodził się dnia 20 lipca 1893 roku w Łozówce, pow. Zbaraż. Gimnazjum ukończył w Tarnopolu w roku 1912. Następnie uczęszczał na Wydział Lekarski Uniwersytetu Lwowskiego od 1912 do 1914 oraz na Wydział Lekarski Uniwersytetu Wiedeńskiego od 1914 do 1917 r. W roku 1917 uzyskał absolutorium studiów lekarskich, a 7 czerwca 1919 roku został promowany na doktora wszechnauk lekarskich. Od roku 1921 pracował w charakterze starszego asystenta w Klinice Otolaryngologicznej Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie aż do września 1932 roku, po czym w drodze konkursu mianowany był ordynatorem oddziału otolaryngologicznego Ubezpieczalni Społecznej we Lwowie do 1936 r. Od 1936 do 1939 był ordynatorem oddziału otolaryngologicznego Państwowego Szpitala Powszechnego we Lwowie (mianowany w drodze konkursu).

W roku szkolnym 1923—24 wyjechał do Wiednia na kurs dokształcający dla lekarzy specjalistów oraz odbył studia w zakresie otologii i laryngologii w Klinice profesora Neumana i Hajeka, uczestnicząc w szeregu specjalnych kursów dokształcających. W roku szkolnym 1925—26 wyjechał jako stypendysta rządu francuskiego na studia specjalne z zakresu otolaryngologii i chirurgii plastycznej do Francji, gdzie studiował w Klinice prof. Sebileau w l'Hôpital Lariboissière, prof. Lemaitre'a w St. Louis, prof. Hautant w l'Hôpital Tenon, oraz dr Bourgeois w l'Hôpital Laënnec. Tam ukończył kurs chirurgii plastycznej, diatermii chirurgicznej. Pracował naukowo-doświadczalnie w Institut de thérapeutique prof. Carnot, wykonując tam 2 prace naukowe, których wyniki referował na posiedzeniu Francuskiego Tow. Biologicznego w Paryżu. Prócz tego uczestniczył w kursie dokształcającym otolaryngologów w Bordeaux pod kierownictwem prof. Portmana. Zwiedził również kliniki w Tou-

louse, Nancy i Strasburgu, jak również klinikę otolaryngologiczną w Pradze czeskiej.

W roku 1929 otrzymał veniam legendi z zakresu otolaryngologii na Wydziale lekarskim Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie na podstawie pracy „Badania doświadczalne nad wchłanianiem w drogach oddechowych kokainy, novocainy, psycainy, tutocainy, alipiny i syncainy“.

W roku 1938 otrzymał tytuł profesora, a w roku 1939, w kwietniu, został wysunięty jako kandydat Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego na katedrę otolaryngologii. Mianowany został w sierpniu 1938 r. Wojna zastała go w roku 1939 we Lwowie, gdzie pracował jako profesor przy katedrze lwowskiego Instytutu Medycznego do czerwca 1941 roku, a od grudnia 1941 roku objął kierownictwo Kliniki oraz kierownictwo tajnego nauczania z zakresu otolaryngologii w Warszawie. W czasie powstania będąc w Klinice Otolaryngologicznej Szpitala Dz. Jezus wzięty był jako zakładnik przez okupanta, a po powstaniu wyjechał wraz z pozostałym personelem Kliniki do Milanówka. W tym okresie wśród ciężkich warunków wyewakuował pozostały inwentarz Kliniki a przede wszystkim bibliotekę do Milanówka, gdzie przechował ją aż do powrotu w 1945 r. do Warszawy.

Od roku 1945 jest profesorem otolaryngologii Uniwersytetu Warszawskiego. 1 stycznia 1946 roku zorganizował Klinikę Otolaryngologiczną w otrzymanym pawilonie na terenie Szp. Dz. Jezus na około 100 łóżek.

W roku 1928 brał udział w I międzynarodowym Kongresie otolaryngologów w Kopenhadze, wygłaszając referat pt. „Sur le traitement du sclerome par les rayons X et la diathermie chirurgicale“. W roku 1936 brał udział w III Kongresie międzynarodowym otolaryngologów w Berlinie, wygłaszając referat pt. „Die makro und mikroskopischen Veränderungen der extirpierten Gaumenmandeln bei Erkrankungen verschiedener Organe“, oraz w Zjeździe lekarzy słowiańskich w Sofii wygłaszając referat pt. „O zwężeniach krtani i ich leczeniu“.

Brał też udział w 11 zjazdach otolaryngologów polskich i w zjazdach przyrodników i lekarzy polskich, wygłaszając referaty. Piastował godność zastępcy wiceprezesa i prezesa Polskiego Towarzystwa Otolaryngologicznego oraz delegata Polskiego

Komitetu do międzynarodowego Komitetu otolaryngologów. W roku 1947 brał udział w zjeździe naukowym Collegium Otorhinolaryngologicum w Brukseli, wygłaszając referat pt. „About a new method of operative closing of the fistula retroauricularis“.

W roku 1948 wyjechał jako stypendysta World Health Organisation w celach naukowych do St. Zjednoczonych A. P. i Anglii, gdzie zapoznał się z najnowszymi zdobyczami naukowymi w zakresie otolaryngologii i chirurgii plastycznej.

W okresie wojny i okupacji niemieckiej prowadził od roku 1942 do 1944 tajne nauczanie z zakresu otolaryngologii dla studentów tajnych kursów Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uniwersytetu Ziemi Zachodnich.

Jest prezesem Polskiego Towarzystwa Otolaryngologicznego, członkiem honorowym Towarzystwa Otolaryngologicznego węgierskiego, członkiem-korespondentem Towarzystwa Otolaryngologicznego Bułgarskiego, członkiem zwyczajnym Towarzystwa Otolaryngologicznego Francuskiego, członkiem zwyczajnym „Collegium Otorhinolaryngologicum“, członkiem Komitetu Redakcyjnego „Excerpta Medica“ i „Acta Otolaryngologica“, prezesem Polskiego Tow. Otolaryngologicznego, redaktorem naczelnym kwartalnika „Otolaryngologia Polska“ oraz członkiem komitetu redakc. Polskiego Tyg. Lekarskiego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) O działaniu wód mineralnych na ruchy nabłonka migawkowego, Pol. Gaz. Lek. 1923; 2) O działaniu panitryny na narząd słuchu, Pol. Gaz. Lek. 1924; 3) Znaczenie próby Zalewskiego w zapaleniu wyrostka sutkowego, Przegląd Otolar. 1924; 4) O znaczeniu ezofagoskopii w celach rozpoznawczych i leczniczych, Pol. Gaz. Lek. 1925; 5) O wydobywaniu ciał obcych pęczniejących z oskrzeli u dzieci, Pol. Gaz. Lek. 1925; 6) O stosowaniu lipiodolu w diagnostyce rentgenologicznej schorzeń jam szczękowych (z H. Lenartowskim), Pol. Gaz. Lek. 1925; 7) O zastosowaniu lipiodolu w chorobach zatoki szczękowej (z H. Lenartowskim), Polska Dentystyka 1925; 8) O znaczeniu lipiodolu w diagnostyce chorób płucnych (z Z. Czeżowską i J. Tumidajskim), Pol. Gaz. Lek. 1925; 9) Sur l'extraction des corps étrangers renflés par la bronchoscopie, Annal. des mal. de l'oreille 1926; 10) Sur l'application du lipiodol dans le diagnostic radiologique des maladies du sinus maxillaire, (z H. Lenartowskim), Annal. des mal. de l'oreille, 1926; 11) L'action de la nicotine sur les mouvements des cils epitheliaux, Compte rendu de la Soc. de biologie 1926; 12) Sur l'absorption

de la nicotine par les voies respiratoires, *Compte rendu de la Soc. de biologie*, 1926; 13) O zбочeniach mowy u młodzieży szkolnej ze stanowiska Otolaryngologii, *Pol. Przegl. Otolar.* 1926; 16) O działaniu nikotyny na ruchy nabłonka migawkowego, *Pol. Przegl. Otolar.* 1927; 15) Badania doświadczalne nad wchłanianiem kokainy, nowokainy, perkainy, psikainy, tutokainy i synkainy w górnych drogach oddechowych, *Pol. Przegl. Otolar.* 1927; 16) Sur le traitement du scleromé par les rayons X et la diathermie chirurgicale, *Congrès international d'Otolar., Copenhague* 1928; 17) Rzadki przypadek brodawczaka twardego nosa, *Pol. Przegl. Otolar.* 1929; 18) Rentgenografia narządu słuchu (z W. Grabowskim i K. Szumowskim), *Pol. Przegl. Otolar.* 1929; 19) Cierpienia zatok bocznych nosa i ich leczenie zdrojowiskowe, *Lekarz Wojskowy*, 1931; 20) Über einen seltenen Fall vom Sklerom des Gesichtes und der oberen Luftwege (z F. Goldschlagiem), *Dermatologische Wochenschrift*, 1931; 21) O rozpoznawaniu i leczeniu twardzieli, *Pol. Gaz. Lek.*, 1931; 22) Skaza gruczołowa a przerost migdałków, *ref. Polska Pediatria*, 1931; 23) O połkniętych prótezach zębowych i ich wydobywaniu za pomocą ezofagoskopii, *Polska Stomatol.*, 1931; 24) O wynikach leczenia włókniaków młodzieńczych (Fibroma Juvenile) jamy nosowo-gardłowej za pomocą naświetlań promieniami Rentgena i Diatermokoagulacji (z W. Grabowskim), *Pol. Przegl. Otolar.*, 1932; 25) Przyczynę do sposobów operacyjnych zniekształcenia wrodzonego małżowiny usznej, *Pol. Przegl. Otolar.*, 1933; 26) O ezofagoskopii jako metodzie rozpoznawczej i leczniczej, *Pol. Przegl. Otolar.*, 1933—34; 27) O znaczeniu rozpoznawczym rentgenografii w chorobach ucha (z W. Grabowskim i K. Szumowskim), *Pol. Przegl. Radiolog.*, 1934; 28) O leczeniu twardzieli krtani u dzieci, *Pol. Przegl. Otolar.*, 1935; 29) Sprawozdanie ze zjazdu lekarzy słowiańskich w Sofii, *Pol. Gaz. Lek.* 1936 (ref.); 30) O zwężeniach krtani i ich leczeniu, *Pol. Przegl. Otolar.* 1936; 31) O zmianach drobnowidowych w wyluszczonej migdałkach (z H. Szusterówną), *Pol. Przegl. Otolar.* 1936; 32) Über die mikroskopischen Veränderungen in den ausgeschälten Mandeln bei verschiedenen inneren Erkrankungen (z H. Szusterówną), *Zeitschrift für Hals, Nase, Ohr.* 1936; 33) Obraz kliniczny agranulocytozy lub tzw. angina agranulocytotica, *Pol. Przegl. Otolar.* 1938; 34) O gruźlicy krtani, *Pol. Przegl. Otolar.* 1938; 35) O potrzebie zastąpienia przyrządu Belloc'a sondą sprężynową własnego pomysłu, *Pol. Tyg. Lek.* 1947; 36) O leczeniu penicyliną w chorobach uszu, gardła i nosa, *Polska Otolaryngologia* 1947; 37) Dalsze spostrzeżenia nad leczeniem penicyliną chorób usznych i gardlanych (ref.), *Polska Otolaryngologia* 1947; 38) Sprawozdanie z pobytu w Szwecji, *Otolaryngologia Polska* 1947; 39) Do artykułu prof. Szmurły, *Otolaryngologia Polska* 1947; 40) O tajnym nauczaniu, *Otolaryngologia Polska* 1947; 41) Sprawozdanie ze Zjazdu Collegium Otorhinolaringologicum Amititiae Sacrum w Brukseli w 1947 r., *Otolaryngologia Polska* 1948; 42) Nowy sposób operacyjnego zamknięcia przetok zausznych, *Otolaryngologia Polska* 1948; 43) Przyczynę do sposobów wydobywania nerwociągu i śrubki z oskrzela (za pomocą nakrecania), *Otolaryngologia Polska* 1948; 44) Agrafka jako ciało obce w nosie u dziecka, *Otolaryngologia Polska* 1948; 45) O mięśniku czerniaczkowym

migdałka, Otolaryngologia Polska 1948; 46) O operacjach plastycznych nosa, ucha i krtani, Otolaryngologia Polska 1948; 47) O wyborze metody operacyjnej w ostrych i przewlekłych ropnych zapaleniach jamy czołowej, Otolaryngologia Polska 1948; 48) About a new method of operative closure of the retroauricular fistula, Acta Otolaringologica 1948; 49) About replacing of Belloc system, Acta Otolaryngologica 1948; 50) O endauralnej chirurgii sposobem Lemperta, Otolaryngologia Polska 1949; 51) O leczeniu ropni mózgu i mózdzku w dobie penicylinowej, Otolaryngologia Polska 1949; 52) Some remarks about choice of surgical method in the frontal sinusite, Otolaryngologia Danubiana 1948; 53) 50-letnia działalność naukowa i pedagogiczna prof. dr Teofila Zalewskiego, Otol. Pol. 1948.

Tadeusz Gorczyński urodził się we wsi Zbrożki, gminy Winnica, powiat Pułtusk, woj. warszawskiego, dnia 2 stycznia 1905 roku, z ojca Józefa-Benedykta i matki Kazimiery z Powirtowskich.

W roku 1916 wstąpił do gimnazjum w Pułtusku, które ukończył w 1924 r. Jesienią tegoż roku wstąpił na Uniwersytet Warszawski. Zapisany na Wydział Filozoficzny studiował przyrodę w latach 1924—1928, specjalizując się w dziedzinie cytologii roślin pod kierunkiem prof. Zygmunta Wóycickiego w Zakładzie Botaniki Ogólnej U. W. W tym Zakładzie pracował jako stypendysta M. W. R. i O. P. od 1. I. 1928 do 2. II. 1929 r. Po przyjęciu pracy doktorskiej i złożeniu egzaminów otrzymał w dniu 31. X. 1930 r. dyplom i stopień doktora filozofii U. W.

Od 1. II. 1929 r. do 30. IX. 1937 r. był starszym asystentem Zakładu Botaniki Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Od 1. X. 1937 r. do wybuchu wojny był adiunktem tegoż Zakładu.

W latach 1934—35 był nauczycielem przyrody w gimnazjum „Studium“. W latach 1934—35 i 1935—36 wykładał botanikę na rocznych kursach Ogrodniczo-Pszczelarskich.

Od 1. IX. 1935 r. do 30. VIII. 1939 r. był asystentem kontraktowym Politechniki Warszawskiej. W roku 1937—38 prowadził samodzielnie Zakład Botaniki i Mikrobiologii Politechniki Warszawskiej, oraz zlecone wykłady z botaniki dla studentów Wydz. Chemii i Inżynierii oraz z mikrobiologii dla stud. Wydz. Chemii.

Od 1936 r. współpracuje jako znawca anatomii drewna, z Instytutem Badawczym Lasów Państwowych, prowadząc kursy dokształcające dla inżynierów-leśników z tej dziedziny.

Od 1937 r. jest współpracownikiem Komisji Doświadczalnictwa Leśnego S. G. G. W., uczestnicząc w pracach nad przemrożeniem buka.

W czasie okupacji zaproszony przez organizatorów tajnych kompletów U. W. i S. G. G. W., wykładał botanikę i prowadził ćwiczenia w latach 1940—1944 dla studentów wszystkich Wydziałów S. G. G. W. oraz na kompletach stud. Wydz. Lekarskiego, Farmaceutycznego i Mat.-Przyr. U. W. W tym czasie pracował nad wpływem kolchicyny na kiełkowanie nasion i nad wpływem słabych roztworów kolchicyny na rozwój zalążków.

W 1944 r. prowadzi wykłady botaniki farmaceutycznej na Wydz. Farmacji U. W. na Grochowie, oraz organizuje Zakład Botaniki w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego. Od 1. V. 1945 r. prowadzi wykłady z botaniki i kieruje Zakładem najpierw w charakterze zastępcy, później profesora kontraktowego.

Po złożeniu pracy pt. „Badania anatomiczno-porównawcze nad drewnem buka (*Fagus silvatica* L.) w Polsce“ i po przewodzie habilitacyjnym uzyskał w dn. 20. VII. 1945 r. na Wydz. Mat.-Przyr. U. W. tytuł i prawa docenta botaniki.

Dn. 1. VI. 1946 r. został mianowany profesorem nadzwyczajnym botaniki na Wydz. Leśnym S. G. G. W. w Warszawie.

W okresie 11. IV. 1945 — 1. VI. 1946 był referentem Pracowni Fizjograficznej Biura Odbudowy Stolicy.

Od roku 1945 jest członkiem Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Botanicznego i członkiem innych Towarzystw Przyrodniczych (Towarzystwo Leśne, Towarzystwo Przyrodników im. Kopernika, Tow. Dendrologiczne).

Od listopada 1948 roku jest korespondentem Wydziału IV Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Badania histo-cytologiczne nad kwiatami kleistogamicznymi u *Lamium amplexicaule*, *Oxalis acetosella* i *Violla odorata*., *Acta Soc. Bot. Pol.* Vol. VI, Nr 3, 1929; 2) Dalsze badania nad kleistogamią II. *Cardamine chaenopodifolia* Pers., *Acta Soc. Bot. Pol.* Vol. VII, Nr 3, 1930; 3) Z badań nad kleistogamią; III. Dymorfizm kwiatowy u fiołka wonnego, pełnokwia-

towego, Acta Soc. Bot. Pol. Vol. IX, Nr 1—2, 1932; 4) Z biologii kwiatów. Kleistogamia i jej znaczenie w świecie roślinnym, Czasopismo przyrodnicze ilustrowane, Rocznik VI, Nr 5—6, 1932; 5) La cleistoflorie chez la *Viola odorata* var. fl. pleno hort., Revue générale de Botanique, t. 45, 1933; 6) Przyczynek do znajomości budowy drewna pnia wierzby pospolitej. Osobna część w pracy wspólnej z inż. T. Nowickim pt. Możliwość użycia drewna wierzby pospolitej (*Salix alba* L.) do wyrobu cellulozy i papieru. Las Polski, R. XIII, Nr 11—12, 1933; 7) Zytologische Analyse einiger Pollenentwicklungsvorgänge bei der Apfelsorte „Schoner von Boskoop“, Acta Soc. Bot. Pol. Vol. XI, Nr 1, 1934; 8) Untersuchungen über die Entwicklung der Samenanlage und des Embriosackes bei der Apfelsorte „Schoner von Boskoop“, Acta Soc. Bot. Pol., Vol. XI, Supplementum, 1934; 9) Etude sur le développement du pollen et du sac embryonnaire chez le pommier „Belle de Boscoop“, Pamiętnik XIV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Poznaniu, t. I, 1933, (streszczenie wygłoszonego referatu), Poznań, 1935; 10) Badania nad kleistogamią. IV. Rozwój tkanek archesporialnych i przebieg procesów zapłodnienia u *Cardamine chenopodiifolia* Pers. (Untersuchungen über Kleistogamie. LV. Entwicklung der Archesporgewebe und der Befruchtungsvorgang bei *Cardamine chenopodiifolia* Pers.), Acta Soc. Bot. Pol., Vol. XII, Nr 3, 1935; 11) Badania cytologiczne nad zmiennością dzikiej gruszy *Pirus communis* (Zytologische Untersuchungen über die Variabilität von *Pirus communis* L.), Roczniki Nauk Ogrodniczych, T. III, 1936; 12) Anatomia drewna. Osobny rozdział w książce pt. Grzyby domowe i inne szkodniki budulca oraz metody i środki walki, Warszawa, 1937; 13) Struktura drewna jesionowego. Praca wspólna z J. Mularczykiem, Doświadczalnictwo leśne, T. IV, 1938; 14) Regeneracja i transplantacja, Sad i Owoce, T. II, Nr 2, 1939; 15) Chimery — mieszańce vegetatywne, Sad i Owoce, T. II, Nr 4, 1939; 16) Sprawy związane z zapyleniem drzew owocowych, Sad i Owoce, T. II, Nr 5, 1939; 17) Buk zwyczajny (*Fagus silvatica* L.) i drewno bukowe, (*Hêtre sylvestre*) *Fagus silvatica* L. (et le bois du hêtre), Biuletyn Naukowy Laboratorium Mycologiczno-Chemicznego „Fungus“, Zeszyt 1, 1939; 18) Drewno bukowe z zamrozią i fałszywą twardzielą w świetle badań mikroskopowych, Doświadczalnictwo leśne, 1939; 19) Badania anatomiczno-porównawcze nad drewnem buka (*Fagus silvatica* L.) w Polsce; 20) Wybrane rozdziały z botaniki. Materiały do podręcznika biologii dla szkół średnich i Zakładów kształcenia nauczycieli.

M i c h a ł G e d r o y ć urodził się 11 października 1891 roku. Gimnazjum i Uniwersytet ukończył we Lwowie. Od roku 1914 do 1916 służył w armii austriackiej, później był w niewoli rosyjskiej. W roku 1921 uzyskał tytuł doktora filozofii. W roku 1923 otrzymał tytuł członka Komisji Fizjograficznej Polskiej Akademii Umiejętności; w roku 1924 tytuł członka Komisji Fizjograficznej Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Od roku 1921 do 1925 był starszym asystentem przy Katedrze Biologii,

Zoologii i Parazytologii w Akademii Medycyny Weterynaryjnej. W roku 1925 objął wykłady zleczone w Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie. W roku 1925 został wysłany przez Ministerstwo Oświaty do Lozanny na studium anafilaksji. W roku 1932 habilitował się na Uniwersytecie Warszawskim z zakresu fizjologii zwierząt.

Od roku 1942 do 1944 wykładał na tajnym Uniwersytecie (na niektórych kompletach) fizjologię człowieka i farmakologię dla słuchaczy Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego i Poznańskiego. Od lutego 1945 roku prowadził wykłady farmakologii dla słuchaczy tegoż Wydziału.

Od roku 1933 do 1944 był kierownikiem laboratorium kontrolnego (biologiczne, farmakologiczne i toksykologiczne) i badawczego w firmie Spiess i Syń, odpowiedzialnym kierownikiem działu szczepionek i organopreparatów. W czasie pracy w tej firmie opracował szereg metod i preparatów z dziedziny organopreparatów, między innymi po raz pierwszy w Polsce oddzielił czynnik skurczowy płata tylnego przysadki od czynnika vasopressorycznego i antidiuretycznego. Otrzymał hormon krystaliczny żeński oestron i oestradiol, i również po raz pierwszy w Polsce z cholesteroliny syntetyczny testosteron. Szereg organopreparatów zmodernizował.

W roku 1946/47 objął wykłady fizjologii zwierząt na Wydziale Weterynaryjnym i Mat.-Przyrodniczym U. W. 17 grudnia 1946 r. otrzymał tytuł profesora.

W czerwcu 1948 r. U. W. zaproponował go na Katedrę Farmakologii i Toksykologii na Wydziale Weterynaryjnym.

Prowadzi wykłady i kieruje Zakładem Farmakologii przy Wydziale Wet. U. W.. Ma wykłady zleczone z fizjologii zwierząt na Wydziale Mat.-Przyrodniczym.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Zur Kenntniss der Europäischen Hirudinenarten, Pol. Akad. Umiejętn., Kraków 1913; 2) Pijawki Polski (Studium monograficzne), Wydawn. Muzeum im. Dzieduszyckich, Lwów, 1915; 3) Badania doświadczalne nad metamorfozą owadów, Pol. Akad. Umiejętn., Kraków, 1921; 4) Tablica synoptyczna pijawek Polski, Rozpr. Biol. z zakresu Med. Wet., Lwów, 1922; 5) Pierwotniaki jako czynnik uodporniający przeciwko chorobom zakaźnym, Rozpr. Biol. z zakresu Met. Wet., Lwów, t. I, 1923; 6) Protoksyny otrzymane przy pomocy wolnożyjących pierwotniaków i ich znaczenie

ogólno biologiczne. Rozpr. Biol. z zakresu Med. Wet., Lwów, t. I, 1923; 7) Badania porównawcze nad jadowitością tkanki nerwowej układu nerwowego ośrodkowego, Pol. Gaz. Lek. t. VII, 1928; 8) Wpływ surowic neurotoksycznych na ciśnienie krwi przy wprowadzeniu dożylnym, Pol. Gaz. Lek. t. VII, 1928 (wraz z P. Kubikowskim); 9) Badania doświadczalne nad nadwrażliwością zwierząt ssących, uczulonych tkanką nerwową embrionalną, Pol. Gaz. Lek., t. VIII, 1929; 10) Z badań nad jadami tkanki nerwowej i płucnej (nadwrażliwość i uodpornienie), Rozpr. Biol. z zakresu Med. Wet., Lwów, t. VII, 1930; 11) Znaczenie czerwonych ciałek krwi w przenoszeniu ciał czynnych niektórych tkanek zwierzęcych, Pol. Gaz. Lek., t. IX, 1930; 12) O transporcie niektórych substancji odżywczych i hormonalnych w ustroju, Pol. Gaz. Lek., t. X, 1931 (wraz z W. Koskowskim); 13) Zmiana grupowego charakteru czerwonych ciałek krwi przez impregnację i jej związek ze zjawiskami wstrząsowymi, Pol. Gaz. Lek., t. X, 1931; 14) Zwierzęta jadowite i jady zwierzęce, Wiadomości Farm., Warszawa, rocznik 58, 1931; 15) Wstrzymanie, względnie zmiana objawów wstrząsowych występujących przy przetaczaniu czerwonych ciałek krwi grupowo obcych, zmienionych przez uprzednią impregnację, Pol. Gaz. Lek., t. XI, 1932, str. 175; 16) Elementy morfotyczne krwi, jako czynnik absorpcji i koncentracji ciał hormonalnych, Pol. Gaz. Lek., t. XII, 1933; 17) Znaczenie dynamiki krwi i hemolizy dla transfuzji, Biol. Lek. 1934/35; 18) Ogólny zarys współczesnych badań nad gruczołem płciowym męskim, Biol. Lek., 1934; 19) Aglutyniny krwi własnej, Pol. Gaz. Lek. 1931, CR t. CVII; 20) O niektórych właściwościach fizjologicznych i fizykochemicznych hormonu płciowego żeńskiego, Biol. Lek., zeszyt 7, 1935; 21) Gruczoł przytarczycowy, Biol. Lek., zeszyt 4, 1936; 22) Czy grasica jest gruczołem wewnętrznego wydzielania, Biol. Lek., 1936; 23) Gruczoł tarczowy, Biol. Lek., 1936; 24) Przysadka mózgowa jako nadrzędny gruczoł wewnętrznego wydzielania, Biol. Lek., 1936—37; 25) Badania doświadczalne nad działaniem antirachitycznym soli wapniowych, fosforowych i innych (wraz z S. Otolskim), Biul. Tow. Chem., Warszawa, 1937; 26) Biologiczne i kliniczne podstawy przygotowania i utrzymania ciąży, Biol. Lek. 1937; 27) De la non specificité de l'hormone du corps jaune, Acta Biol. Exper., 1937, Vol. XI; 28) Jędrzej Śniadecki jako biolog, Biol. Lek., 1938; 29) Właściwości farmakologiczne p-aminobenzoylooksyetylo-trójetyloetylenodwuaminy (Nowy związek miejscowo znieczulający „Locastin“), Pol. Gaz. Lek., t. VII, 1938; 30) Kilka uwag w sprawie działania czteroetylodwuaminu kwasu o-ftalowego, jako analeptyku (Neospiran, Revocan), Pol. Gaz. Lek., 1939, Nr 20 i 21.

Prace pod Nr 5, 10, 12, 15, 18, 19 zostały ogłoszone w C. R. de la Soc. de Biol. Paris.

A d a m G r u c a urodził się 3 grudnia 1893 we wsi Majdan Sieniawski, pow. Jarosław. Szkołę średnią ukończył w 1913 roku w Jarosławiu — studia lekarskie w latach 1913—1922 na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie.

W latach 1914—1918 służył w armii austriackiej, od listopada 1918 do końca 1920 r. w armii polskiej, jako kapitan-podlekarz.

Specjalizował się w Klinice Chirurgicznej Uniw. J. K. (Dyr. Prof. Hilary Schramm) — pracując jako asystent od 1. X. 1921 do 15. III. 1931. Habilitował się w 1928 w Uniwersytecie J. K. na podstawie rozprawy „O skostnieniach pozaszkieletowych“. Od 15. II. 1931 do 15. X. 1938 był ordynatorem oddziału chirurgicznego Szpitala Ubezpieczalni Społecznej we Lwowie, od 15. X. 1938 do 1. I. 1940 ordynatorem oddziału Chirurgii Dziecięcej w Szpitalu Powszechnym we Lwowie, od 1. I. 1940 do 1. VII. 1941 — kierownikiem Kliniki Chirurgii Ogólnej w Medycznym Instytucie (Ukr. radz.) we Lwowie, od 1. VII. 1941 do 1. X. 1943 — kierownikiem Kliniki Chirurgicznej Dziecięcej i Ortopedii przy Szpitalu Powszechnym we Lwowie, od maja 1944 do 15. VI. 1945 kierownikiem ambulatorium P.C.K. w Krakowie, od 15. VI. 1945 do października 1947 — kierownikiem Centr. Instytutu Chirurgii Urazowej w Warszawie. Od października 1947 — kierownikiem III Kliniki Chirurgicznej Uniwersytetu Warszawskiego.

W latach 1926 do 1949 — odbył 12 podróży naukowych za granicę do Włoch (1926 — trzymiesięczny staż w klinice prof. Putti'ego w Bolonii), Francji, Anglii, Belgii, Holandii, Czechosłowacji, Jugosławii, Austrii i Rosji. Na zjazdach Międzynarodowego Towarzystwa Ortopedycznego — w Londynie, Brukseli, Amsterdamie, Międzynarodow. Tow. Chirurgicznego w Warszawie (1929), Międzynarodowej Ligi Przeciwgruźliczej w Warszawie i na krajowych zjazdach zagranicznych w Paryżu, Pradze, Belgradzie, Kijowie wygłosił odczyty. W roku 1949 miał dwa odczyty w Londynie na specjalnym posiedzeniu w Król. Inst. Ortopedycznym. Referat programowy na III Zjazd M. T. O. w Berlinie 1939 został wydrukowany, ale nie wygłoszony.

Jest członkiem Międzynarodowego Tow. Chirurgów, Międzynar. Tow. Ortopedycz. i Traumatologicz., Międzynarodowej Ligi Przeciwgoścowej, franc. Tow. Chir., franc. Tow. Ortoped., Pol. Tow. Chir. Członkiem i od 1938 prezesem Pol. Tow. Ortopedycznego. Honorowym członkiem Czesko-słowackiego Tow. Ortopedycznego.

Ogłosił dotychczas 98 prac naukowych w języku polskim, francuskim, angielskim, niemieckim i włoskim oraz przeprowa-

dził kilkaset pokazów w towarzystwach naukowych w kraju i za granicą. Ma 22 patenty z zakresu mechaniki chirurg. ortoped. na Polskę, Amerykę, Anglię, Francję i Niemcy.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Kilka uwag w sprawie zranień przez nabicie się, Polska Gazeta Lekarska, 1923, nr 35; 2) Z badań nad zastosowaniem pepsyny w chirurgii, Polski Przegląd Chirurg., 1924, t. I; 3) Wskazania i wartości lecznicze szczepionki Delbeta na podstawie 150 przypadków, Lekarz Wojskowy, 1924, nr 7; 4) O ropnym zapaleniu kręgow z opisem przypadku, Polska Gazeta Lekarska, 1924, nr 47; 5) Zur Gesichtsfurunkelbehandlung, Zentralbl. f. Chirurgie, 1924, nr 30; 6) O specyficznym leczeniu gruźlicy chirurgicznej Polska Gazeta Lekarska, 1924, nr 41; 7) Rak prostaty na podst. materiału Lwowskiej Kliniki Chirurgicznej, Polska Gazeta Lekarska, 1924, nr 14/15; 8) O wpływie parenteralnego podawania pepsyny na zawartość antypepsyny we krwi i wydzielanie soku żołądkowego, Pol. Przegl. Chirurgiczny nr 3, 1924; 9) Zur Skoliosenbehandlung nach Loeffler, Zentralbl. f. Chirurgie, 1924, nr 4; 10) Myositis ossificans circumscripta, Annals of Surg., 1925; 11) O zmianach w własnościach przeciwpeptycznych osocza krwi pod wpływem podawania ciał nieswoistych pozajelitowo, Polska Gazeta Lekarska, 1926, nr 8; 12) Przypadek jednostronnego przerostu szczęki dolnej, Pol. Przegl. Chirurgiczny, 1926, z. I; 13) O barwie włosów u rakowatych, Pol. Przegląd Chirurgiczny, 1926, z. I; 14) Experimenteller Beitrag zur Pepsin und sog. Anti-pepsintage, Zeitsch. f. ges. Exp. Mediz., 1926, III; 15) O przyczynach obrażeń naskórka i wrzodach nóg w oddziałach frontowych, Lekarz Wojskowy, 1921, nr 7; 16) O skostnieniach pozaszkieletowych, Pol. Przegl. Chirur., 1927; 17) Nagrzewacz wysokowy Biera, Prakt. Lek., 1927; 18) Technika leczenia żyłaków wstrzykiwaniami dożylnymi, Prakt. Lek., 1927; 19) Zur plastischen Dekung grosser Defekte nach Mamma amputationem, Zentralb. f. Chirurgie, 1927; 20) O powstawaniu, zapobieganiu i leczeniu zrostów otrzewnych (dośw.), Pol. Przegl. Chir., 1923, z. I; 21) O pokrywaniu dużych ubytków po odjęciu sutka sposobem „amortyzacyjnym“, Pol. Przegl. Chir., 1927; 22) O wczesnym rozpoznaniu i leczeniu zwichnięć wrodzonych biodra, Prakt. Lek., 1927; 23) W sprawie leczenia operacyjnego porażań stopy: Myoristis i uczynienia tenodeza Handlunga, Pol. Przegl. Chir., 1927; 24) O leczeniu chłoniaków gruźliczych szyi, Prakt. Lek., 1927; 25) Asymetry of the mandible from initalceral hypertrophy, Annals of Surg., 1928; 26) Z klinik zagranicznych: wrażenia i uwagi, Pol. Przegl. Chir., 1927; 27) Eine Modification der Wollschen Extensionsklammer nach Prof. Schramm, Zentralb. f. Chirurgie, 1927; 29) Un cas de main bote cubito-palmaire, Revue d'Ortopedie, 1927; 30) Una modificazione del portabacine. Chirurgia degli Org. di Mov., 1928; 31) Przyczynęk doświadczalny do spraw leczenia żyłaków sposobem Linsera i Genevriera, Pol. Przegl. Chir., 1928; 32) Pokazy z zakresu chirurgii stawu biodrowego, Pol. Przegl. Chir., 1928; 33) W sprawie leczenia zastarzałych

zwichnięć centralnego biodra, Chirurgia Narz. Ruchu, T. I; 34) Leczenie pogrążliczych zniekształceń stawu biodrowego, Chirur. Narz. Ruchu, 1927, z. 4; 35) Przyczynek do techniki operacyjnego usztywnienia stopy, Chirur. Narz. Ruchu, 1928, z. 3; 36) Kilka uwag w sprawie nastawienia i leczenia zwichnięć wrodzonych biodra u dzieci, Chirur. Narz. Ruchu, 1929, z. 4; 37) La chirurgie reparatrice de la hanche, VIII. Zjazd Międzynar. Tow. Chir., 1929; 38) Stół operacyjno-chirurgiczno-ortopedyczny własnego pomysłu, Pol. Przegląd Chirur., 1930; 39) Sp. Prof. Barącz (wspom. pośmiertne), Pol. Przegląd Chirur., 1930; 40) O chirurgiczno-ortopedycznym leczeniu schorzeń reumatycznych stawów, Nowiny Literackie, 1931, z. 2; 41) Trzy przypadki jednostronnego przerostu żuchwy, Kronika dentystryczna, 1929, z. 7/8; 42) Nowsze sposoby leczenia gruźlicy stawu biodrowego, Wiad. Lek., 1931, z. II; 43) Leczenie zastarzałych zwichnięć wrodzonych biodra, Chirur. Narz. Ruchu, 1931, IV; 44) W sprawie leczenia gruźlicy łokcia u dorosłych z resekcją z równoczesną arthroplastyką (na podst. dwu przyp.), Pol. Przegląd Chirur., 1931, IV; 45) Przyczynek do kazuistyki guzów nosowej części gardzieli, Pol. Stomat., 1931, z. 4/8; 46) Leczenie gruźlicy stawu łokciowego u dorosłych resekcją z równoczesną plastyką, Pol. Gaz. Lek., 1931; 47) Le traitement de la tuberculose du coude par resection modellante, Bulletin de la Soc. Nat. de Chirur., 1931, III; 48) Złamanie szyjki kości udowej, Chirur. Narz. Ruchu, 1931; 49) Leczenie złamań szyjki kości udowej na podstawie materiału Lwowsk. Kliniki Chirurgicznej i Sanat. Ubezpiec. Społ. we Lwowie, Chirur. Narz. Ruchu, 1931; 50) Aparaty do zabiegów na kolanie i łokciu, Chirur. Narz. Ruchu, 1931, IV; 51) Wytworzenie sztucznej pochwy z naskórka met. Thierscha, Ginekologia Pol., 1931; 52) Fractura radii loco typico, Almanach Lek., Lwów, 1932; 53) O objawie odmy śródściennej w ostrym zapaleniu wyrostka robaczkowego, Pol. Gaz. Lek., 1933, XIII; 54) Przypadek brodawczaka żołądka, Pol. Gaz. Lek., 1933, XIII; 55) Le traitement de la coxalgie, II. Zjazd Międzynar. Tow. Ortop., 1933; 56) II. Międzynar. Zjazd Tow. Ortop. w Londynie (Sprawozd.), Chir. Narz. Ruchu, 1933, III; 57) Leczenie gruźlicy stawu biodrowego w szpitalu U. S. we Lwowie, Wiad. Lek., 1933, z. 9/10; 58) Gruźlica stawu kolanowego, *ibid.*; 59) Gruźlica stopy, *ibid.*; 60) Gruźlica kończyny górnej, *ibid.*; 61) Gruźlica kręgosłupa i klatki piersiowej, *tamże*; 62) Swoiste leczenie gruźlicy chirurgicznej, *tamże*; 63) Operacje wytwórcze stawów, Chir. Narz. Ruchu, 1933, IV; 64) Technika i wyniki leczenia zwichnięć nawykowych barku odm. sposobu Qudard'a, Chir. Narz. Ruchu, 1933, IV; 65) Teoria i technika usztywnienia kręgosłupa odmianą własną sposobem Albeego, Chir. Narz. Ruchu, 1933, IV; 66) Przypadek mięsaka kolana na tle gruźlicy, leczonej prom. Rg., Chir. Narz. Ruchu, 1934, II; 67) Sześć ciągłych węzełkowaty, Pol. Przegl. Chir., 1935, XIV/3; 68) A modification of the operation for fusion of the spine, *Annals of Surg.*, 1935, VIII; 69) Uproszczony sposób leczenia złamań kości szyjki udowej, Pol. Przegl. Chir., 1935; 70) Uniwersalna szyna do leczenia złamań kości ramiennej, obojczyka itp., Pol. Przegl. Chir., 1935; 71) Przyrząd do nastawienia i zaopatrywania złamań przedramienia, Pol. Przegl. Chir., 1935; 72) Les formes médicales et chirurgicales de la tuberculose osseuse et articulaire, IX. Conférence de

l'Union internationale contre la tuberculose, Varsovie, 1934; 73) Le traitement des fractures recentes du col du fémur par l'enchevillement percutane, 21-e Congr., Intern. de Chir. Ortop., Pologne—Roma, 1936; 74) Operationstisch, insbesondere für orthopädische Chirurgie, Wochenblatt für Chirurgie-Mechanik, Berlin, 1939; 75) Choroby neurazowe kości i stawów, choroby kręgosłupa, Podr. Chir. „Delta“; 76) Choroby nieurazowe kości i stawów kończyn, Podr. Chir. „Delta“; 77) Technika Ortopedyczna, Podr. Chir. „Delta“; 78) O t. zw. abdukcijnym złamaniu szyjki kości udowej, Chir. Polski, 1937, 3/37; 79) Dalsze spostrzeżenia nad leczeniem świeżych złamań szyjki kości udowej zespoleniem podskórnym na podstawie pięcioletniego doświadczenia, Chir. Narz. Ruchu, 1936, IV; 80) Spondylitis typhosa, Chir. Narz. Ruchu, 1937, X; 81) Szyna uniwersalna do leczenia złamań kończyn dolnych itp., Chir. Narz. Ruchu, 1937, L.; 82) Zastarzałe zwicnięcie biodra ku tyłowi ze złamaniem panewki, Chir. Narz. Ruchu, 1937, I; 83) Szyna do leczenia złamań obojczyka, Chir. Polski, 1937, 10; 84) Historia i współczesność ortopedii w Italii, Now. Społ. Lek., 1937, 21; 85) Zastosowanie kości zwierzęcej w chirurgii ortopedycznej, Chir. Narz. Ruchu, 1937, II—IV; 86) O zabiegach uruchamiających przy gruźlicy stawów, Pol. Przegl. Chir., 1938, z. I; 87) Zabiegi operacyjne w zwicnięciach wrodzonych biodra (To samo po francusku) Slov. Sbornik. Ortop., 1938, XIII; 88) Złamania śródstawowe, Chir. Narz. Ruchu, 1938, t. IX; 89) Improved Operating Table for use in Orthopaedic Surgery, Brit. Pat. 481, 836; 90) Le traitement des fractures du col par l'enchevillement souscutane, Mémoires de l'Académie de Chir., 1939; 91) III Zjazd Międzynar. Tow. Chirurg. Ortop. w Bolonii — Rzymie, 1939; 92) Leczenie powikłań złamań, Pol. Przegl. Chir., 1939, (nakład zniszczony podczas działań woj.); 93) Postępowanie lecznicze w zranieniach wojennych, Pol. Gaz. Lek., 1939, wrzesień (nakład zniszczony podczas działań woj.); 94) Le traitement des fractures du col du fémur, Bruxelles, Idiliens, 1939; 95) Organizacja lecznictwa spraw urazowych, Chir. Narz. Ruchu, XIII, 1948; 96) Obecny stan i potrzeby ortopedii w Polsce, Chir. Narz. Ruchu, t. XIII, 1948; 97) Leczenie gruźlicy stawu biodrowego resekcją stawu i osteotomią „dynamiczną“, Chir. Narz. Ruchu, XIII, 1948; 98) Traitement de la coxalgie par resection de l'articulation et l'ostéotomie „dynamique“, III-e Congrès International de Chirurgie Orthopédique, Bruxelles, 1946; 99) Contribution au traitement opératoire de la scoliose, IV-e Congrès International de Chirurgie Orthopédique, Amsterdam, 1948.

Z y g m u n t K r a c z k i e w i c z urodził się we wsi Biała, powiatu berdyczowskiego na Ukrainie, dnia 19 lipca 1900 r. Szkołę średnią (Gimnazjum Humanistyczne Naumenki) ukończył w r. 1919 w Kijowie.

Od roku 1920 do 1922 służył w wojsku. W 1922 r. został zwolniony do rezerwy w stopniu podporucznika. Studia wyższe rozpoczął w 1922 r. w Uniwersytecie Warszawskim. Pracę dok-

torską zrobił pod kierownictwem prof. Jana Tura („Studia nad platyneurią“). Promocja doktorska odbyła się 11 maja 1928 r. Od roku 1926 objął asystenturę przy Zakładzie Cytologii Uniwersytetu Warszawskiego (kierownik prof. Waclaw Baehr). Na tym stanowisku pozostawał aż do 3 września 1939 r., kiedy został zmobilizowany jako porucznik rezerwy.

W 1936 r. habilitował się w zakresie cytologii zoologicznej na podstawie pracy: „Badania nad oogenezą i diminucją chromatyny u larw paedogenetycznych *Miastor metroloas*“.

Dnia 18 września 1939 r. na rozkaz władz wojskowych przekroczył granicę rumuńską i został internowany. W Rumunii przebywał w obozach: Govoza, Targu-Jiu, Calimanesti.

8 lutego 1941 r. wraz z wszystkimi internowanymi oficerami Wojsk Polskich został wydany wojskowym władzom niemieckim. W niewoli niemieckiej przebywał w obozach: Dozsten i Dössel.

W obozach tych brał udział jako wykładowca w pracach oświatowych, organizowanych przez polskie władze obozowe.

Dnia 1 kwietnia 1945 r. został uwolniony przez wojska amerykańskie, a w końcu 1945 r. powołany do Brukseli przez Ośrodek Polskich Wyższych Studiów w Belgii. Do Brukseli przyjechał na początku stycznia 1946 r. i przebywał tam do września 1946 r. w charakterze profesora i kierownika Wydziału Przyrodniczego Rady Naukowej Ośrodka. W końcu września 1946 r. opuścił Brukselę, udając się do kraju, gdzie objął stanowisko docenta etatowego (od listopada 1946 r.). Na tym stanowisku przebywa do chwili obecnej (grudzień 1948 r.).

W czerwcu 1948 r. Wydział Matematyczno-Przyrodniczy U. W. powołał go na stanowisko profesora nadzwyczajnego cytologii.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) De la valeur morphologique des somites des embryons platyneuriques. — Comptes Rendus de la Soc. de Biol. 1925; 2) Badania nad rozwojem mezodermy u tworów platyneurycznych. Pamiętnik I Zjazdu Anat. Zool., Warszawa 1927; 3) Studia nad platyneurią, Archiwum Nauk Biol. Tow. Nauk. Warsz., Tom 2 (1928—29); 4) Przyczynek do morfologii aparatu Golgiego u mięczaków. Pamiętnik XII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników w Wilnie 1929 r., tom I; 5) Partenogeneza w świetle najnowszych prac, Wszechświat, 1929; 6) Contribution à l'étude du noyau vitellin

chez *Cylindroiulus londinensis*, C. R. de L'Assoc. des Anatomistes, Congrès de Varsovie, 1931; 7) Nouvelles recherches sur l'oogenese et la diminution dans les larves paedogénétiques de *Miastor metralaos* (Diptera), C. R. Soc. de Biologie Vol. 119, 1935; 8) Badania cytologiczne nad oogenezą i diminucją chromatyny w larwach paedogenetycznych *Miastor metroloas*, Folia Morphologica, Vol. 6, 1936; 9) Remarques sur le mécanisme de la mitose, La Cellule, Vol. 45, 1936; 10) De la différence entre les premiers Stades de maturation des oocytes parthénogénétiques et des oocytes „sexués“ de *Miastor metroloas* M. (Diptera), C. R. Soc. de Biol., Vol. 123, 1936; 11) Recherches cytologiques sur le cycle évolutif de *Miastor metralaos*, La Cellule, Vol. 46, 1937; 12) La spermatogenèse chez *Miastor metroloas* (Cecivomyidae-Diptera), C. R. Soc. de Biol., Vol. 127, 1938.

Edmund Mikulaszek urodził się we Lwowie dnia 21 września 1895. Do szkół uczęszczał we Lwowie, gdzie też złożył w r. 1913 egzamin dojrzałości. W tymże roku wpisał się na Wydział Lekarski Uniwersytetu Jana Kazimierza. Od roku 1915 do 1918 pełnił służbę wojskową w armii austriackiej na froncie włoskim, a następnie jako lekarz batalionowy, pełnił służbę w wojsku polskim.

Studia lekarskie ukończył w roku 1922. Do roku 1925 pracował jako lekarz wojskowy w Okręgowej Pracowni Bakteriologicznej we Lwowie. Przeniesiony na własną prośbę do rezerwy, został mianowany adiunktem Państwowego Zakładu Higieny we Lwowie, na którym to stanowisku pozostawał do roku 1938, gdy mianowany został kierownikiem Państwowego Zakładu Higieny we Lwowie. Równocześnie pracował od roku 1931 w Uniwersytecie jako asystent wolontariusz Katedry Mikrobiologii Wydziału Lekarskiego, której kierownikiem był prof. Napoleon Gąsiorowski. W roku 1935 habilitował się na tymże Wydziale jako docent mikrobiologii i serologii. Od roku 1938 prowadził wykłady i ćwiczenia w Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie, obejmując równocześnie kierownictwo Zakładu Mikrobiologii na tejże uczelni. W roku 1940 mianowany został profesorem mikrobiologii i kierownikiem katedry Lwowskiego Instytutu Weterynaryjnego. W czasie okupacji niemieckiej pracował jako kierownik Filii Państwowego Zakładu Higieny, a od sierpnia 1944 jako profesor Instytutu Weterynaryjnego we Lwowie. Z końcem listopada 1944 wstąpił jako ochotnik do Wojska Polskiego, pełniąc funkcję komendanta Sanitarno-Epidemicznego

Laboratorium Frontu, a później komendanta Centralnego Laboratorium Sanitarno-Epidemicznego W. P. w stopniu pułkownika-lekarza.

Pracą naukową i dydaktyczną zajmuje się od roku 1927; dotąd ogłosił (wraz z tłumaczeniami w obcych językach) 60 prac z zakresu mikrobiologii i epidemiologii. W ciągu 7 lat prowadził w Uniwersytecie Jana Kazimierza ćwiczenia, przez 5 lat wykładał mikrobiologię na Akademii Medycyny Weterynaryjnej; od roku 1945 wykłada mikrobiologię jako profesor nadzwyczajny na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) O tak zwanych prątkach twardzieli, Pol. Gaz. Lek., 1927, nr 3;
- 2) Sur les bacilles isolés dans le rhinosclerome, C. R. Soc. Biol., 1927, XCVI;
- 3) Agglutination des bacilles isolés dans le rhinosclerome, C. R. Soc. Biol., 1927, XCVII;
- 4) O tak zwanych prątkach twardzieli, Cz. II, Pol. Gaz. Lek., 1927, nr 46;
- 5) La réaction de deviation du complement en présence de bacilles isolés dans le rhinosclerome, C. R. Soc. Biol., 1927, XCVII;
- 6) Sur les substances reductrices dans les souches muqueuses et non muqueuses du bacille du rhinosclerome, C. R. Soc. Biol., 1929, CII (wszystkie te prace wespół z H. Meislem);
- 7) Badania doświadczalne nad wywoływaczem resztkowym pałeczek otoczkowych wyhodowanych z twardzieli, Pol. Gaz. Lek., 1929;
- 8) Recherches experimentales sur la substance soluble specifique des bacilles isolés dans le rhinosclerome, C. R. Soc. Biol. 1928, C;
- 9) La réaction de deviation du complement dans le rhinosclerome en présence des suspensions de bacilles et de la substance soluble specifique, C. R. Soc. Biol., 1929, CII;
- 10) Pomiary dopełniacza (aleksyny) u zawodników w Zakopanem, Przegl. Sport. Lek., 1930, II, (z S. Legeżyńskim);
- 11) Wywoływacz resztkowy a wstrząs anafilaktyczny ze szczególnym uwzględnieniem grupy otoczkowców, Pol. Gaz. Lek., 1931, nr 6 (z N. Gąsiorowskim);
- 12) Restantigen und anaphylaktischer Schock mit besonderer Berücksichtigung der Kapselbazillengruppe, Zschr. f. Immunitf. 70, 1931, (z N. Gąsiorowskim);
- 13) Badania nad antygenami szczepu H i O pałeczki durowej, Pol. Gaz. Lek., 1931, nr 1;
- 14) Recherches sur les antigenes H et O des souches typhiques, C. R. Soc. Biol., 1930, CV;
- 15) Antygen resztkowy przy dysocjacji pałeczek grupy durowej, Pol. Gaz. Lek., 1932, nr 20, 21;
- 16) Antygen resztkowy przy dysocjacji pałeczek grupy durowej. Med. Dośw. i Społ., 1932, XIV;
- 17) Restantigen und Dissoziationen in der Typhus-Paratyphusgruppe, Ztschr. f. Immunitf. 73, 1932;
- 18) Dysocjacja a budowa antygenów u pałeczek Proteus X, Med. Dośw. i Społ., 1933, XVII;
- 19) Sur la variabilité des souches de Proteus X, C. R. Soc. Biol., 1933, CXIV;
- 20) Polysachcharides des souches de Proteus X, C. R. Soc. Biol., 1933, CXIV;
- 21) O zmienności pałeczki odmienca swoistego, Pol. Gaz. Lek., 1933, nr 21;
- 22) O zmienności pałeczki twardzielowej, Pol. Gaz. Lek., 1933, nr 36;

- 23) O zmienności pałeczki twardzielowej, Med. Dośw. i Społ., 1932 (prace 13—23 wespół z H. Meislem); 24) O wielocukrach bakteryjnych (monografia), Arch. Tow. Nauk we Lwowie, 1935, III, t. VI, z. 13; 25) Bakterielle Polysachcaride, Weichardts Ergebnisse d. Hyg., 1935, XVII; 26) O wielocukrach bakteryjnych, Pol. Gaz. Lek., 1935, nr 30; 27) Budowa antygenowa pałeczki twardzielowej i jej odmian, Arch. Tow. Nauk., Lwów, 1937, IX; 28) Der Antigenaufbau des Sklerombakteriums und seiner dissoziationsformen, Zschr. f. Immunitf. 90, 1937; 29) Budowa antygenowa pałeczki twardzielowej i jej odmian, Med. Dośw. Społ., 1938, XXIII; 30) Zachowanie się pałeczki twardzielowej i jej odmian w surowicy chorych, Arch. Tow. Nauk., 1938, X; 31) Das Verhalten des Sklerombakteriums und seiner Dissoziationsformen in Krankenserum, Zschr. f. Immunitf., 92, 1938; 32) Zachowanie się surowic chorych na twardziel wobec frakcji białkowych i węglowodanowych z pałeczki twardzielowej i jej odmian, Med. Dośw. Społ. 1938, XXIII, (prace 27—32 wespół z W. Kuryłowiczem) 33) Z badań nad mechanizmem odczynu Weil - Felixa, Med. Dośw. i Społ. 1938, XXIII; 34) Odczyny skórne i wiązania dopełniacza w grzybicach skóry, Przegl. Dermat., 1938, XXXIV (z T. Chorążakiem); 35) Z badań nad florą bakteryjną borowiny w Morszynie, Kosmos, 1937, LXII, 3; (z N. Gąsiorowskim, W. Kuryłowiczem i H. Meislem); 36) Badania serologiczne przy paratyfusowym ronieniu klaczy, Medycyna Weterynaryjna, 1945; 37) Badania budowy antygenowej pałeczek grupy Salmonella, Medycyna Weterynaryjna, 1946; 38) Dalsze badania budowy antygenowej pałeczek grupy Salmonella. Wpływ metody otrzymywania na własności frakcji wielocukrowych, Med. Dośw. Społ., 1946; 39) Badania doświadczalne nad budową antygenową zmiennych form laseczki węgla, Medycyna Weter., 1946 (prace 36—39 wespół z A. Ratomskim); 40) Z badań nad mechanizmem odczynu Weil-Felixa, Przegląd Epidemiol., 1947 (wraz z W. Kuryłowiczem i S. Hopkiem); 41) Bestimmungsversuche von Polysaccharidhaptenen der Bakterienzelle mit Hilfe mehrerer, gleichzeitig angewandter Darstellungsmethoden, Third. Intern. Congr. Microbiol., 1939; 42) O roli pałeczek paratyfusowych (Salmonella) w powstawaniu zatruc pokarmowych, Lekarz Wojskowy, 1947; 43) Nowsze poglądy na etiologię czerwonki bakteryjnej, Lekarz Wojskowy, 1947; 44) Przyczynki do serologii glikogenu, Med. Dośw. Społ., 1947; 45) O wydalaniu substancji antygenowych w moczu chorych na dur brzuszny, Med. Dośw. Społ., 1947; 46) Diagnostyka serologiczna motyli, Med. Dośw. Społ., 1947; 47) O ciepłochwiejnych dwóchwytnikach w surowicach ludzkich, Med. Dośw. Społ., 1947 (z W. Kuryłowiczem); 48) O dwóchwytnikach w surowicach chorych durowych, Med. Dośw. Społ., 1947 (z H. Waleckim); 49) Otoczki (Rozdział w podręczniku Mikrobiologii Lek. pod redakcją F. Przesmyckiego i St. Legeżyńskiego — w druku); 50) Zarys immunochemii (Rozdział w podręczniku Mikrobiologii Lek. pod red. F. Przesmyckiego i St. Legeżyńskiego — w druku); 51) Mikrobiologia, cz. ogólna (Rozdział w podręczniku Mikrobiologia Lek. pod redakcją F. Przesmyckiego i St. Legeżyńskiego — w druku); 52) Bakteriologia, część ogólna, zarazki przesyłalne (skrypt wydany przez Koło Medyków Uniw. Warsz. wydanie I oraz

przez Koło Medyków Uniw. Jagiell., wydanie II i III); 53) Hapteny i antygeny wielocukrowe (Monografia nagrodzona I nagrodą na konkursie Państwowego Zakładu Higieny — w druku); 54) Istota i własności nukleoprotein drobnoustrojowych, Pol. Tyg. Lek., 1947; 55) Odczyn wiązania dopełniacza surowic ludzkich z endotoksyną pałeczki durowej, Medycyna Doświadczalna (w druku — z H. Waleckim); 56) Podstawy immunochemii (monografia, w druku); 57) Odczyn wiązania dopełniacza surowic chorych na dur brzuszny z frakcjami białkowymi pałeczki durowej, Medycyna Doświadczalna (w druku — z H. Waleckim); 58) Imunochemiczna analiza zmiennych form pałeczki durowej, Medycyna Dośw. (w druku); 59) Imunochemiczna analiza Salmonella virginia, Medycyna Dośw. (w druku, obie ostatnie prace wspólnie z L. Rzucidłą).

Jan Parandowski urodził się we Lwowie 11 maja 1895 r. Od 1905 r. do 1913 r. uczęszczał do IV gimnazjum klasycznego, które później zostało nazwane imieniem Jana Długosza. Już w ósmej klasie zaczął drukować studia krytyczne w prasie lwowskiej, z tych najobszerniejsze o J. J. Rousseau wyszło w osobnej książce pt. Rousseau, szkic filozoficzno-literacki (H. Altenberg, Lwów 1913). Spędzając w tych latach wakacje na Grado, pod Triestem, zżył się z Włochami, które zwiedził w r. 1913, przebywał dłużej w Wenecji, we Florencji i w Rzymie. W tym roku, po złożeniu matury, wstąpił na uniwersytet Jana Kazimierza, wpisując się na wydział filozoficzny. Studiował filozofię u prof. K. Twardowskiego, filologię klasyczną u St. Witkowskiego, archeologię u Karola Hadaczka, historię sztuki u J. Bołoz Antoniewicza. Poza tym zajmował się romanistyką (E. Porębowicz) i starszą literaturą polską (W. Bruchnalski). Na wiosnę 1914 wyjeżdża ponownie do Włoch (Mediolan, Genua, Rzym, Neapol). Oprócz wielu drobniejszych literackich drukowanych w pismach, wykonał na seminarium prof. Hadaczka pracę na temat „Colosseum w stosunku do innych amfiteatrów rzymskich“, która nagrodzona i przeznaczona do druku, przypadła podczas pierwszej wojny światowej, w papierach ś. p. K. Hadaczka.

Wojna przerwała studia. Jan Parandowski pierwszy rok wojny przebył we Lwowie, dalsze lata, jako jeńiec cywilny, w Rosji. To dało mu sposobność poznać literaturę rosyjską, tłumaczył Czechowa, co później wydał w tomie pt. „Opowieść nieznanego“. Uniwersytet lwowski nie został uruchomiony zaraz po wojnie, ten okres zużył Jan Parandowski na pracę lite-

racką, publikując w prasie wiele artykułów, szkiców, drobiażgów. Podjąwszy na nowo studia zajmował się nadal filologią i archeologią, ale poza tym literaturą i historią sztuki. Wykonał kilka prac w seminarium prof. Podlachy. Z tych zajęć wynikały essay pt. „Antinous w aksamitnym berecie“ (rzecz o Oskarze Wilde) i „Mitologia. Wierzenia i podania Greków i Rzymian“, która wydana po raz pierwszy w r. 1922, zdobyła szczególną popularność i odtąd pojawia się w coraz nowych wydaniach.

Po ukończeniu studiów uniwersyteckich, wyjechał w r. 1924 na parę miesięcy do Paryża. W tymże roku wydał tom opowieści pt. „Eros na Olimpie“. W następnym roku odbył podróż do Grecji i wydał przekład „Dafnisa i Chloe“ (I wyd. 1925, II 1948) oraz essay pt. „Aspazja“. W latach 1922—1924 był kierownikiem firmy wydawniczej H. Altenberg we Lwowie i podjął tam dwa wydawnictwa seryjne: „Wielec pisarze“, w której ukazał się „Rej“ Aleksandra Brücknera i „Mickiewicz“ Mariana Szyjrowskiego, oraz bibliotekę przekładów z literatury klasycznej „Pan, w której wyszły „Ptaki“ Arystofanesa w przekładzie Józefa Jedlicza i „Odysseja“ Józefa Wittlina. Wydawnictwa te zostały przerwane po niespodziewanej śmierci wydawcy, Alfreda Altenberga. Prawie cały rok 1926 Jan Parandowski spędził we Włoszech, głównie na Sycylii, Capri, w Rzymie (sześć miesięcy), we Florencji. Przedmiotem jego studiów był okres wczesnego cesarstwa rzymskiego i epoka humanizmu. Nadsyłał liczne artykuły i essaye do kraju. Po powrocie zabrał się do opracowania „Dwóch wiosen“, które wyszły w r. 1927. Brał czynny udział w życiu literackim, zwłaszcza w związku literatów, często miał odczyty. Z jego inicjatywy powstała „Biblioteka Tęczowa“, gdzie wyszła seria szkiców i essayów, pod redakcją Józefa Mirskiego. W r. 1928 i 1929 pracował nad „Królem Życia“, który wyszedł w r. 1929. W tymże roku rozpoczął współpracę z „Pamiętnikiem Warszawskim“ pod redakcją Wacława Berenta i zamieścił tam szereg essayów, z których najważniejsze były: „Tadeusz Zieliński“ i „W obronie Zachodu“. W r. 1930 Berent zaproponował mu współredaktorstwo „Pamiętnika“ razem z Ludwikiem H. Morstinem. Parandowski przeniósł się do Warszawy. W „Pamiętniku“ zamieszczał odtąd stale recenzje, krytyki, essaye, z których najważniejsze: „Rocznica Kochanowskiego“, „Gustaw Flaubert“, „Anatole France“ i polemika z J. Benda na

temat „Zdrady klerków“. Studium poświęcone Flaubertowi było następnie opublikowane jako wstęp do polskiego przekładu „Education sentimentale“, a „Anatole France“ jako wstęp do zbiorowego wydania dzieł, podjętego przez firmę J. Mortkowicza. Te wszystkie essaye weszły w skład tomu „Odwiedziny i spotkania“, wydanego w 1938 r. Szkic o Flaubercie ukazał się ponownie jako jeden z tomików „Wiedzy Powszechnej“ w r. 1948. Jednocześnie stale pisywał w „Wiadomościach Literackich“ i innych czasopismach. Brał udział w opracowaniu serii podręczników do nauki języka polskiego, które wyszły pod redakcją J. Balickiego i St. Maykowskiego, i przygotował dla nich cykl opowieści zebranych później w tomie pt. „Trzy znaki Zodiaku“ (I wyd. 1938, II 1946). W r. 1931 wszedł do zarządu P. E. N. Clubu. W tym roku zaczął pracę nad „Dyskiem Olimpijskim“, na wiosnę 1932 r. wyjechał do Grecji, przez kilka tygodni przebywał w Olimpii, potem zwiedził Arkadię, Krete, Focydę. „Dysk Olimpijski“ drukowany w Tygodniku Ilustrowanym ukazał się w wydaniu książkowym z końcem 1932 r. Miał on dotąd sześć wydań, pojawił się w przekładzie angielskim, czeskim, a we fragmentach po francusku i po niemiecku. W 1933 r. jako delegat Polski brał udział w kongresie P. E. N. Clubów w Dubrowniku. W 1934 został wybrany prezesem P. E. N. Clubu i reprezentował Polskę na kongresie w Edynburgu. Przy tej okazji zwiedził Anglię i Szkocję. W r. 1935 zaczął pracę nad powieścią „Niebo w płomieniach“, którą wydał w roku następnym. W tymże roku wszedł do wydziału literackiego Polskiego Radia. W tym okresie podjął również redakcję serii życiorysów „Wielcy ludzie“. Współpracował w encyklopedii „Świat i życie“.

W r. 1936 odbył podróż do Buenos Aires jako delegat P. E. N. Clubu i oprócz Argentyny poznał Brazylię, był w Afryce. W tym roku „Dysk Olimpijski“ otrzymał międzynarodową nagrodę na Olimpiadzie. Na wiosnę 1937 wyjechał na zaproszenie P. E. N. Clubu francuskiego i Société des Gens de Lettres do Paryża z odczytem „Pologne, pays de la Mediterranée“. W parę miesięcy później był tam znów na kongresie P. E. N. Clubów. Cały rok 1938 spędził w kraju, zbierając materiały do powieści z czasów po Bolesławie Krzywoustym, pisywał recenzje teatralne w Gazecie Polskiej. Na wiosnę 1939 znów został zaproszony do

Francji na odczyty, które wygłosił w Metz, Strasburgu, Grenoble, Nicei, Marsylii. Tematem były powinowactwa kultur łacińsko-chrześcijańskich, francuskiej i polskiej. Wojnę i lata okupacji przeżył w kraju, głównie w Warszawie, pod koniec na wsi.

Pracował wiele nad drugą częścią „Nieba w płomieniach“, nad powieścią z XIII wieku, nad obszernym dziełem „Rzym — portret historyczno-psychologiczny“. Napisał również kilka nowel, przygotował do druku tom essayów pt. „Szaleństwo Cezarów“, poprawił i uzupełnił inne swoje prace do nowych wydań. To wszystko razem z materiałami, notatkami itp. zginęło; jego mieszkanie i biblioteka zostały spalone doszczętnie. W r. 1945 objął wykłady w K. U. L. najpierw z zakresu kultury antycznej, potem objął nowo kreowaną katedrę literatury porównawczej jako profesor zwyczajny. Zanim mógł przystąpić do opracowania nowych utworów, zajął się wydaniem swych dawnych książek, które zaczęły się pojawiać od r. 1946. Z wykładu wygłoszonego na zamknięcie I powojennego roku akademickiego w K.U.L. powstała publikacja pt. „Literatura a współczesność“. W maju 1946 P. E. N. Club szwedzki zaprosił go jako gościa honorowego na kongres P. E. N. Clubów w Sztokholmie. Parandowski brał udział w kongresie, poczym został w Szwecji kilka miesięcy dla poznania kraju i nawiązania stosunków literackich i naukowych. Na zaproszenie P. E. N. Clubu norweskiego bawił parę tygodni w Oslo, gdzie miał odczyt o życiu literackim w Polsce w czasie wojny i po jej zakończeniu. Ze Skandynawii udał się na paromiesięczny pobyt do Paryża. Odtąd pozostaje w kraju, zajęty pracą uniwersytecką, pisarską i rekonstrukcją P. E. N. Clubu, który stracił całe swe mienie wraz z biblioteką i archiwami. W r. 1949 ukazał się tom pt. „Godzina Śródziemnomorska“, zawierający dialogi i nowele. — Oprócz prac oryginalnych podejmował nieraz tłumaczenia. Przełożył: Wellsa „Historię świata“, wybór nowel T. Gautier, dramat Romain Rollanda „Danton“ i inne.

Z jego inicjatywy Jan Kasprówicz przełożył „Poezje“ O. Wilde'a, do których Jan Parandowski napisał wstęp, tak samo Edwin Jędrkiewicz tłumaczył „Złotego osła“ Apulejusza i również Parandowski poprzedził ten przekład studium o Apulejuszu.

K a z i m i e r z P r z y b y ł o w s k i ur. we Lwowie 9 października 1900 r., po ukończeniu studiów na Wydziale Prawa U. J. K., uzyskał stopień doktora praw w r. 1923. W tymże roku przyznała mu Rada Wydziału Prawa nagrodę za rozprawę przedstawioną na seminarium prawa cywilnego, gdzie pracował pod kierunkiem profesorów Ernesta Tilla i Romana Longchamps. W roku akad. 1924—25 odbywał studia we Francji (Strassburg i Paryż) oraz w Szwajcarii (Bazylea). Od 1. IX. 1922 do 31. I. 1930 był zajęty jako urzędnik referendarski w Prokuratorii Generalnej R. P. — W Uniwersytecie Lwowskim wykładał od 1. IX. 1926, habilitowany 6 maja 1927 jako docent prawa cywilnego, następnie od 1. X. 1927 jako zastępca profesora; 5 grudnia 1929 został mianowany profesorem nadzwyczajnym, zaś 4 kwietnia 1936 profesorem zwyczajnym prawa cywilnego na Wydziale Prawa U. J. K. Wykładał tu ponadto także prawo prywatne międzynarodowe i międzydzielnicowe, będąc od r. 1931 kierownikiem Zakładu prawa prywatnego międzynarodowego. Ponadto wykładał prawo cywilne według kodeksu Napoleona w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim od r. 1930, oraz międzynarodowe prawo handlowe w Akademii Handlu Zagranicznego we Lwowie w latach 1931 do 1939. Był dziekanem Wydziału Prawa U. J. K. w latach 1937 do 1939 oraz w okresie tajnego nauczania w czasie wojny. W r. 1938 uzyskał konkursową nagrodę naukową Kasy im. Mianowskiego w Warszawie za pracę pt. „Prawo prywatne międzynarodowe“. W latach 1939—40 i 1940—41 był kierownikiem katedry prawa cywilnego. W czasie okupacji niemieckiej był adwokatem; w tym czasie zorganizował tajne nauczanie na Wydziale Prawa Lwowskiego Uniwersytetu, brał w nim czynny udział jako profesor w zakresie prawa cywilnego, handlowego i międzynarodowego prywatnego, a zarazem kierował nim jako dziekan tajnego Wydziału. — W Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, w którym wykłada od 1. X. 1945, został mianowany 15. XI. 1946 profesorem zwyczajnym prawa cywilnego i prawa międzynarodowego prywatnego.

Poczawszy od r. 1932 był członkiem Komisji Kodyfikacyjnej R. P., gdzie pracował w podkomisji prawa spadkowego, początkowo jako współreferent, zaś od stycznia 1939 jako główny referent projektu prawa spadkowego. W r. 1946 brał udział

w pracach nad unifikacją prawa cywilnego w Polsce. Za prace kodyfikacyjne został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Polonia Restituta.

Był członkiem Towarzystwa Naukowego we Lwowie na Wydziale historyczno-filozoficznym (przybrany od r. 1932, czynnym od 16. V. 1939). Jest członkiem-korespondentem Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie oraz zwyczajnym członkiem Towarzystw Naukowych we Wrocławiu i Lublinie.

Jest członkiem Rady (Full Council) Stowarzyszenia Prawa Międzynarodowego („International Law Association“) w Londynie oraz prezesem Polskiego Oddziału tegoż Stowarzyszenia.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Klauzula rebus sic stantibus w rozwoju historycznym (1936); 2) Z pogranicza między służebnością a ciężarem rzeczowym (1926); 3) Wpływ zmiany stosunków na zobowiązania (1926); 4) Kilka uwag w kwestii wpływu przepisów Konkordatu w dziedzinie prywatno-prawnej (1927); 5) Podstawowe zagadnienia z zakresu ochrony posiadania (1929); 6) Der Einfluss veränderter Umstände auf die Schuldverhältnisse in der polnischen Rechtsprechung und Literatur (1929); 7) Czasowe ograniczenie roszczeń posesoryjnych (1931); 8) Clausula rebus sic stantibus (1932); 9) Znaczenie prawa obowiązującego w miejscu zawarcia małżeństwa przy ocenie materialnych wymogów jego ważności (1932); 10) Referat o zasadach międzynarodowego prawa małżeńskiego (1932); 11) Bezpaństwowość i wielorakie obywatelstwo (1934); 12) Prawo prywatne międzynarodowe (1935, praca odznaczona nagrodą naukową przez Kasę im. Mianowskiego w Warszawie); 13) Rozporządzenie ostatniej woli osób całkowicie ubezwłasnowolnionych (1935); 14) Allgemeine Probleme des internationalen Privatrechts im Lichte der polnischen Rechtsprechung (1936); 15) Terminy zawile z art. 390 K. p. c. (1936); 16) Le problème des multiples nationalités en Pologne (1937, referat na II międzynarodowy Kongres prawa porównawczego w Hadze); 17) Kilka uwag o znaczeniu rejestru statków powietrznych w zakresie praw rzeczowych (1937); 18) Grundprobleme des internationalen Obligationenrechts im Lichte der polnischen Gesetzgebung und Rechtsprechung (1938); 19) Rezerwa czy zachówek (1939); 20) Badania polskie nad prawem międzynarodowym prywatnym (1948); 21) Ustanowienie spadkobiercy w przypadkach z art. 103 dekretu o prawie spadkowym (1948).

Ponadto opracował cały szereg: a) glos do orzeczeń sądowych jak np. w sprawie zdolności świadków testamentu (1924), w sprawie zastępowstwa b. funduszu krajowego (1926), w sprawie zdolności prawnej funduszu konkurencyjnego, w sprawie wpływu zmiany stosunków (1931), w spra-

wie powstania fundacji (1937), b) mniejszych artykułów i recenzji w różnych czasopiśmiech prawniczych polskich i zagranicznych, c) opinii prawnych, d) referatów przedkładanych Komisji Kodyfikacyjnej (m. in. artykułowany „Projekt zasad prawa spadkowego“ wraz z uzasadnieniem, przedłożony w r. 1939), oraz uwag przedkładanych w r. 1946 w toku prac nad unifikacją prawa cywilnego w Polsce, e) odpowiedzi na pytania prawne (ogł. w „Dodatku cywilistycznym“ miesięcznika „Państwo i Prawo“).

B o l e s ł a w R o s i ń s k i urodził się w Warszawie 1 lipca 1884. Po ukończeniu średniego wykształcenia i seminarium duchownego wyjechał na studia do Monachium.

Od r. 1911 pracował w pracowni antropologicznej przy Towarzystwie Kursów Naukowych, na których kontynuował studia przyrodnicze.

Kiedy powstała Wolna Wszechnica Polska, został studentem na Wydziale Matematyczno-Przyrodniczym. Dnia 10 grudnia 1917 został asystentem Instytutu Nauk Antropologicznych Warszawskiego Towarzystwa Naukowego.

W kwietniu roku 1920, otrzymawszy stypendium z Kasy im. Mianowskiego, udał się do Lwowa w celu opracowania materiałów zebranych w Pułtuskim i kontynuowania studiów antropologicznych pod kierunkiem prof. Jana Czekanowskiego. Dnia 18 marca 1921 r., po napisaniu dysertacji i złożeniu egzaminów z antropologii, zoologii, anatomii porównawczej i filozofii, otrzymał doktorat filozofii z zakresu antropologii.

Dnia 1 października 1921 r. został starszym asystentem przy Katedrze Antropologiczno-Etnologicznej Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Dnia 22 lutego 1926 r. habilitował się na Uniwersytecie Lwowskim i jako docent otrzymał wykłady zleczone z zakresu antropologii zoologicznej.

W roku 1929 był zaproszony na katedrę Antropologii Uniwersytetu w Poznaniu. Z powodu oszczędności budżetowych do uruchomienia tej katedry nie doszło.

Dnia 1 października 1930 roku został adiunktem ad personam przy katedrze Antropologiczno-Etnologicznej we Lwowie. Dnia 26 września 1934 został mianowany profesorem tytularnym antropologii na Uniwersytecie we Lwowie.

W roku 1939 z powodu likwidacji katedry antropologii pracował jako asystent przy katedrze Histologii nowoutworzo-

nego Instytutu Medycznego. Za czasów pobytu Niemców we Lwowie był nauczycielem polskiej szkoły powszechnej.

W roku 1944 po zajęciu Lwowa przez armię czerwoną, władze powierzyły mu organizowanie katedry Histologii w Instytucie Medycznym, mianując go kierownikiem tej katedry. Jednocześnie powierzono mu kierownictwo Zakładu antropologicznego na Uniwersytecie we Lwowie.

W roku 1946 przyjechał do Warszawy i z dniem 1 października tegoż roku został mianowany zastępcą profesora katedry antropologii Uniwersytetu Warszawskiego.

Brał udział w licznych kongresach międzynarodowych, między innymi w Pradze 1924, w Amsterdamie 1927, w Genewie 1927, w Nowym Yorku 1932, w Ithaca N. Y. 1932, gdzie wygłaszał referaty z zakresu swojej specjalności.

W latach 1929—1930 przeprowadzał badania antropologiczne nad najstarszą emigracją polską w Texasie. Rezultaty tych badań zostały zreferowane na kongresach w Ameryce i ogłoszone drukiem.

W sierpniu roku 1948 brał udział jako delegat Rządu Polskiego w międzynarodowym kongresie antropologów i etnologów w Brukseli.

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) Badania antropologiczne nad żuchwami z ziem polskich, Spraw. z pos. Tow. Nauk. Warsz. 1916, R. IX;
- 2) Charakterystyka antropologiczna ludności wsi Kaszyc i okolic Przeworska, Spr. T. N. W. 1917, R. X;
- 3) Charakterystyka antropologiczna ludności pow. pułtuskiego, Kosmos, T. 43, 1923;
- 4) Studia nad czaszkami neolitycznymi znalezionymi w Polsce, Wiad. Archeol., Warszawa 1924;
- 5) Badania antropologiczne nad uzębieniem ludności pow. pułtuskiego, Przegl. Dentyst. Nr 2, 1923;
- 6) Wyspa Kreta przedhistoryczna i współczesna pod względem antropologicznym, Kosmos T. 50, 1925;
- 7) Recherches sur la population du district de Pułtusk, Inst. Inter. d Antr. II, Ses. Prague 1924;
- 8) Maori i Moriori: Charakterystyka antropologiczna, Kosmos T. 52, 1927;
- 9) Le choix anthropogénétique, Inst. Int. d Antr., Amsterdam 1927;
- 10) Z badań nad dziedzicznością u człowieka, Przegl. Dentyst., nr 3, 1928;
- 11) Spostrzeżenia z pogranicza antropologii i socjologii, Kosmos SB T. LIV, 1928;
- 12) Anthropogenetische Auslese, Antrop. Anzeiger, Jahr. VI, 1929;
- 13) Polacy w Texasie, Ziemia nr 23, 1930;
- 14) The Skulls of Telei from Bougainville, Anthropologia, Praga 1932;
- 15) The American People of Polish Origin in Texas, Scient. papers of the Third Inter. Cong. of Eugenic, New York 1932;
- 16) Does the environ-

ment cause the genetical change in man?, Gen. Congr. Ithaca N. Y., 1936; 17) Czaszki z półwyspu Gazeli i wysp Marquesas, Tow. Nauk. Lwow. nr 14, 1933; 18) Emigracje europejskie do Stanów Zjednoczonych pod względem antropologicznym, Arch. Tow. Nauk., Lwów 1934, Dział III, T. VI; 19) Badania antropologiczne nad dziedzicznością barwy oczu u człowieka, Przegł. Antropol. T. XIV, 1947; 20) O dziedziczeniu barwy włosów u człowieka (ref. na Tow. Nauk. Warsz. 13 II 1948); 21) Wyniki badań nad personelem latającym wojskowym i turystycznym oraz nad kandydatami do oficerskiej szkoły lotniczej, Przegł. Antropolog., 1948.

Mieczysław Rulikowski urodził się dnia 26 lipca 1881 r. Do gimnazjum filologicznego uczęszczał w Warszawie i jako eksternista w Żytomierzu. Studia uniwersyteckie na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego odbył w latach 1901—03. W latach 1904—05 praktykował w Bibliotece Krasieńskich. Lata 1907—09 spędził w Paryżu, m. in. na studiach z zakresu bibliologii u prof. Mortet w Ecole des Chartes. 1916—17 r. wykładał Księgoznawstwo na Kursach Naukowych (późn. Wolnej Wszechnicy) w Warszawie; w latach 1946—48 wykładał historię teatru i dramatu w Liceum Teatralnym.

Ogłosił drukiem następujące prace:

Produkcja wydawnicza w latach 1909—1911 (1912); Literatura polska lub Polski dotycząca z zakresu grafiki (1912, wyd. II 1922); Zakres i zadania księgoznawstwa (1916); Kurs księgoznawstwa (1917); Księgoznawstwo — przeszłość, oraz stan obecny wiedzy o książce i nowe w niej kierunki (1935); Vers une nouvelle méthode de statistique des imprimés (1936); Teatr polski na Litwie (1907); Teatr w Pomarańczarni (1916); Dawne gmachy i sale teatralne w Warszawie (1918); O dziele Ludwika Bernackiego: „Teatr, dramat i muzyka za Stanisława Augusta“ (1926); Teatr warszawski od czasów Osieńskiego (1933); Korespondencja J. I. Kraszewskiego (1939); Wydanie krytyczne: Kazimierz Skibiński, Pamiętnik aktora: 1786—1858 (1912).

Piotr Strebeyko urodził się 20 czerwca 1907 w Nowej Wilejce. W roku 1929 ukończył Wydział Rolniczy Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie i przez pięć lat pracował w Zakładzie Uprawy i Nawożenia Roli S. G. G. W. jako starszy asystent. W tym czasie wykonał trzy prace badawcze, które zostały opublikowane, i złożył 15. XII. 1932 egzamin doktorski w zakresie chemii rolnej. Stopniowo jednak

w związku z kierunkiem rozwiązywanych zagadnień zaczął coraz bardziej interesować się fizjologią roślin i po opublikowaniu pracy nad przyrostem masy i pobieraniem składników mineralnych u owsa został zaangażowany do Zakładu Fizjologii Roślin Uniwersytetu Warszawskiego w charakterze starszego asystenta w jesieni 1934 roku. Po paru miesiącach został mianowany adiunktem i na tym stanowisku pracuje do chwili obecnej. W roku 1946 habilitował się w Uniwersytecie Warszawskim z fizjologii roślin.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Wpływ temperatury na fizjologiczną reakcję azotanu amonowego, Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych t. 28, 1932; 2) Wpływ fosforu na rozwój owsa i na pobieranie składników mineralnych w różnych okresach wegetacji, Acta Societatis Botanicorum Poloniae, Vol. XI, 1934; 3) Wpływ reakcji gleby na przyswajalność różnych form kwasu fosforowego, Roczniki Nauk Rolniczych i Leśnych, t. 34, 1935; 4) Über den Einfluss von Phosphor auf die Stickstoff- und Schwefelaufnahme bei Hafer, Planta, Archiv für Wiss. Botanik, Bd 29, 1938; 5) Über den Einfluss des Phosphors auf den N-Stoffwechsel des Hafers, Planta, Archiv für Wiss. Botanik, Bd 29, 1939.

Ma kilka prac nieopublikowanych, w tym pracę habilitacyjną pt. Nowa metoda mierzenia fotosyntezy przybytkiem węgla w roślinach.

Julian Walański urodził się dnia 1 sierpnia 1898 roku w Bolechowie, powiat Dolina, woj. lwowskie. Po uzyskaniu matury w 1917 roku studiował początkowo na Wydziale Lekarskim na Uniwersytecie Odeskim, później na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie 1 marca 1926 roku uzyskał dyplom doktora medycyny.

Od roku 1920 do roku 1922 pracował jako student medycyny w Zakładzie Fizjologii Uniwersytetu Odeskiego, od roku 1923 zaś w Zakładzie Fizjologii Uniwersytetu Warszawskiego. W tymże Zakładzie przeszedł przez wszystkie stopnie asystencje, pracując bez przerwy od 1923 roku do 1939, to jest do wybuchu wojny. W 1937 roku, po habilitacji i uzyskaniu tytułu docenta fizjologii, oddawał się nie tylko pracy naukowej w Zakładzie Fizjologii U. W., ale także pracy pedagogicznej ze studentami medycyny i Akademii Stomatologicznej, prowadząc ćwiczenia oraz wykłady z fizjologii człowieka. Jako docent wy-

kładał „Fizjologię i patologię rytmu serca w świetle badań elektrokardiograficznych“. Przez dwa ostatnie lata okupacji niemieckiej wykładał fizjologię na kompletach w tajnym Uniwersytecie. Brał również udział w tajnych posiedzeniach Polskiego Towarzystwa Fizjologicznego, wygłaszając referaty naukowe z własnych badań. Od marca do maja 1945 roku prowadził wykłady z Fizjologii Człowieka na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego w zastępstwie prof. Czubalskiego.

Od 1926 roku pracował także na Oddziale Chorób Wewnętrznych Szpitala św. Łazarza w Warszawie, nie przerywając pracy w Zakładzie Fizjologii U. W. W szpitalu przeszedł przez wszystkie stopnie asystenckie, pracując do 1939 roku, to jest do wybuchu wojny. Prowadził tam pracownię elektrokardiograficzną, zajmując się przede wszystkim układem krążenia. Prócz tego prowadził wykłady i ćwiczenia ze studentami z dziedziny analiz lekarskich oraz wykładał fizjopatologię i elektrokardiografię dla lekarzy na kursach dokształcających z dziedziny układu krążenia. Od 1 grudnia 1939 roku pracował jako ordynator w szpitalu dla zakaźnych chorych, Chocimska 5, prowadząc 80-lóżkowy Oddział dla duru brzuszego i plamistego. Wypędzony 14 sierpnia 1944 roku przez Niemców z Warszawy, całkowicie zniszczony materialnie, osiedlił się w Milanówku. Tutaj przystąpił do pracy w Sekcji Pomocy dla Profesorów, Docentów i Asystentów wyższych uczelni oraz ich rodzin, organizując dla tej sekcji bezpłatną przychodnię lekarską wszystkich specjalności. Dnia 1 grudnia 1944 roku został powołany na ordynatora Oddziału Zakaźnego Szpitala Polskiego Czerwonego Krzyża w Milanówku i zajmował to stanowisko do 15 kwietnia 1945 roku, do czasu przeprowadzenia się do Warszawy. Tutaj zorganizował na terenie Uniwersytetu bezpłatną przychodnię lekarską dla pracowników Uniwersytetu Warszawskiego, a równocześnie powrócił na stanowisko Ordynatora Szpitala Zakaźnego, Chocimska 5. W lipcu 1946 roku na wniosek Rady Wydziału Lekarskiego U. W. został mianowany profesorem tytularnym Fizjologii, w listopadzie zaś tego roku profesorem nadzwyczajnym Patologii Ogólnej i Doświadczalnej na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. W lipcu 1948 roku brał udział w XVII Międzynarodowym Zjeździe Fizjologów w Oxfordzie, zgłaszając tam referat ze swoich badań naukowych. W 1948 roku uzyskał

nagrodę Towarzystwa Naukowego Warszawskiego za pracę pt. „Badania elektrokardiograficzne w przebiegu duru plamistego“. Jest odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i jest członkiem Polskiego Towarzystwa Fizjologicznego, Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego i Towarzystwa Internistów Polskich.

Ogłosił drukiem następujące prace:

1) Badania nad wpływem histaminy na wydzielanie soku żołądkowego u człowieka z przetoką żołądkową, Arch. med. wewn., t. VI, 1928 (wspólnie z dr Rachoń); po francusku: Influence de l'histamine sur la sécrétion du suc gastrique dans un cas de fistule gastrique permanente, C. R. Soc. de Biologie, t. XCVIII, 1928; 2) Sekretyna jelitowa jako bodziec gruczołów błony śluzowej żołądka, Med. Dośw. i Społ., 1928; po francusku: La sécrétine intestinale, excitant de la sécrétion des glandes stomacales. Preparation et effets, C. R. Soc. de Biologie, t. XCVIII, 1428; La sécrétine intestinale, excitant de la sécrétion des glandes stomacales. Etude chez l'homme dans un cas de fistule gastrique, tamże; La sécrétine intestinale excitant de la sécrétion des glandes stomacales, Mode d'action, tamże; 3) Fizjologia czynności wydzielniczej żołądka, ze szczególnym uwzględnieniem wpływów humoralnych, Vestnik VI Zjazdu Ceskoslovenskych prirodopytcu, lekaru a inženýru, Díl. II. 1928, Praha; 4) Badania czynności wydzielniczej gruczołów żołądkowych. Wpływ wydzielania soku żołądkowego na Ph krwi tętniczej i żylniej żołądka, Księga pamiątkowa XIII Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Wilnie 1929 (wraz z drem B. Gutowskim); 5) O humoralnym hamowaniu wydzielania soku żołądkowego (praca nagrodzona w Tow. Lek. w Warszawie), Med. Dośw. i Społeczna, t. XI, 1930; po francusku: Les biodalysats intestinaux agents inhibiteurs de la sécrétion gastrique, C. R. Soc. de Biologie, t. XCIX, 1928; 6) Badania nad antagonizmem trypsyno-insulinowym, Med. Dośw. i Społeczna 1931 (wspólnie z drem Świdrem); 7) Osteoastropatia tabetica, Sprawozdania z posiedzeń Zjednoczonych Kół Tow. Internistów Polskich, 1931—32;; 8) Histamina w terapii, Therapia Nova, 1932; 9) Effet de l'adrenaline sur la trace de la pression sanguine pendant l'asphyxie, C. R. Soc. de Biologie, t. CXI, 1932; 10) Zachowanie się serca po porażeniu układu współczulnego Synergenem (praca nagrodzona na konkursie Ordynatorów Szpitala św. Łazarza w Warszawie), Med. Dośw. i Społeczna, t. XV, 1932 (wspólnie z drem Rasoltem); po francusku: Influence de l'accroissement du tonus du système parasympathique sur la conductivité sino-auriculaire, C. R. Soc. de Biologie, t. CX, 1932; 11) Badanie odruchu Rossolimo metodą graficzną, Med. Dośw. i Społ., t. XV, 1932; 12) Badania nad kształtowaniem się fali T elektrokardiogramu pod wpływem tonicznego pobudzenia układu obokwspółczulnego (praca nagrodzona na konkursie ordynatorów Szpitala św. Łazarza w Warszawie), Med. Dośw. i Społeczna, t. XVI, 1933 (wspólnie z drem Rasoltem); po francusku: Influence de l'accroissement du tonus du système parasympathicus sur l'onde T de l'électrocardiogramme,

C. R. Soc. de Biologie, t. CXII, 1933; 13) Badania elektrokardiograficzne w związku ze stanem rozkurczowym serca. Pamiętnik XIV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Poznaniu 1933; 14) Wpływ niektórych tzw. hormonów serca na charakter krzywej elektrokardiograficznej, Pamiętnik XIV Zjazdu Lekarzy i Przyrodników Polskich w Poznaniu 1933; 15) Czynność serca w świetle nowszych metod, Warsz. Czasopismo Lekarskie Nr 11, 1934; 16) L'influence de l'accroissement du tonus du système parasympathique sur les fonctions du myocarde, Zprawy Ceskoslovenskeho kardiologickeho Zjazdu w Pradze, 1933 (wspólnie z drem Rasoltem); 17) Podstawy anatomii i fizjologii układu krążenia, Zarys metodyki badania układu krążenia, 1935; 18) Twórczość Pawłowa w dziedzinie fizjologii trawienia, Warsz. Czas. Lek., 1936; 19) Zachowanie się załamka T elektrokardiogramu po naparstnicy, Arch. Med. Wewn., t. XIV, 1936 (wspólnie z drem Wajnsztokiem); 20) Wpływ czynników humoralnych, pochodzących z przewodu pokarmowego na czynności wydzielnicze gruczołów żołądka i trzustki, Roczniki Prac Naukowych Zrzeszenia Asystentów Uniw. J. Piłsudskiego, t. I, 1936; 21) Badania doświadczalne nad hipotensyjnym działaniem śliny, Med. Dośw. i Społ., t. XXI, 1936 (praca nagrodzona w Tow. Lek. Warsz.); po francusku: Recherches experimentales sur l'action hypotensive de la salive, C. R. Soc. de Biologie, t. CXXIII, 1936; 22) O hormonalnej regulacji czynności gruczołów trawiennych, Medycyna, 1938; 23) Przypadek zawału mięśnia sercowego u mężczyzny 24-letniego po ostrym zakażeniu anginowym, Medycyna, 1938; 24) Rola czynników nerwowo-humoralnych w regulacji układu krążenia, Medycyna, 1938; 25) Choroba Addisona w świetle nowoczesnych poglądów fizjologii patologicznej (praca nagrodzona na konkursach ordynatorów Szpitala św. Łazarza w Warszawie), Medycyna, 1938; 26) W sprawie uogólnionego schorzenia układu siateczkowo-śródbłonkowego, Medycyna, 1938; 27) Badania doświadczalne i kliniczne działania przetworu naparstnicy welnistej (Gitolan). (Praca nagrodzona na konkursie ordynatorów Szpitala św. Łazarza w Warszawie, wspólnie z drem Rasoltem), Polska Gazeta Lekarska 1938; 28) Vorversuche zur Unterscheidung der Reizung und des Tonus des Vagus im Zusammenhang mit der Theorie der Chemischen Ubertragung von Nervenimpulsen, Acta Biol. Exper. Vol. XII, 1938 (wspólnie z drem Zawadzkiem); 29) Rytm serca w świetle niektórych faktów fizjologicznych, Medycyna i Przyroda, 1939; 30) Rola śliny w świetle nowszych faktów fizjologicznych, Medycyna i Przyroda, 1939; 31) Wpływ zmian gruźliczych w płucach na sprawność fizjologiczną regulacji krążenia, Gruźlica, 1939; 32) Układ krążenia w durze plamistym w świetle fizjopatologii, Polski Tygodnik Lekarski, 1946; 33) Przemiana wapnia w ustroju i jego regulacja, Polski Tygodnik Lekarski, 1946; 34) Twórczość naukowa prof. dra Franciszka Czubalskiego, Polski Tygodnik Lekarski, 1946; 35) Zachowanie się białka w surowicy krwi u chorych na dur plamisty, Rozprawy Wydziału Lekarskiego Polskiej Akademii Umiejętności, t. 7. Seria 1, Nr 2, 1946; 36) Badania elektrokardiograficzne w przebiegu duru plamistego, Archiwum Nauk Biologicznych Towarzystwa Naukowego Warszawskiego, t. X, zeszyt 2, 1947 (praca nagrodzona w Tow. Nauk. Warszaw.); 37) Patofizjo-

logia naczyń krwionośnych ze szczególnym uwzględnieniem stanów nadciśnienia, *Polski Tygodnik Lekarski* 1948; 38) *Dur płamisty i jego istota*, Warszawa, 1946 (wspólnie z drem Gernerem); 39) *The different physiological states of the vagus nerve's activity in clinical observations*, XVII. Intern. Physiol. Kongress Oxford, 1947.

Rolin Wavre urodził się w Hauterive pod Neuchâtel 25 marca 1896 r. Ukończył szkołę średnią w 1916 r., studiował nauki ścisłe na Uniwersytecie Paryskim, gdzie uzyskał stopień licencjata nauk ścisłych w 1918 r. i dyplom wyższych studiów w zakresie matematyki w 1919 r. Doktorat w zakresie nauk ścisłych i matematyki uzyskał w Genewie w 1921 r.

W roku 1921—22 był asystentem przy katedrach matematyki Uniwersytetu Genewskiego, w tym samym czasie został tam docentem. Od roku 1924 jest profesorem zwyczajnym. Jest członkiem Francuskiego Towarzystwa Matematycznego, Szwajcarskiego Towarzystwa Matematycznego, doktorem h. c. Uniwersytetu w Neuchâtel, prezesem Szwajcarskiego Towarzystwa Matematycznego w latach 1935—1936, przewodniczącym Sekcji Matematycznej „Assoc. Française pour l'Avancement des Sciences“ (1948).

Ogłosił drukiem następujące prace:

- 1) *Sur la masse fluide hétérogène en rotation et les mouvements internes des planètes*, *Compte rendu des séances de l'Académie des Sciences*, t. CLXXXIV; 2) *Sur la stratification d'une masse fluide hétérogène en rotation*, *Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève*, vol. XLIV; 3) *Sur les figures d'équilibre, la stratification des planètes et l'équation de première espèce*, *Compte rendu des séances de l'Académie des Sciences*, t. CLXXXIV; 4) *Sur la stratification des planètes en surfaces d'égale densité*, *Ibid.*, t. CLXXXIV; 5) *Remarque sur la stratification des planètes*, *Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève*, vol. XLIV, nr 2; 6) *Sur la stratification des planètes au voisinage de leur centre*, *Archives des Sciences Physiques et Naturelles*, vol. IX; 7) *Sur la stratification et les mouvements internes des planètes*, *Compte rendu des séances de la Société mathématique suisse. L'Enseignement mathématique*, 1927; 8) *Sur une formule utile pour la géodosie*, *Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève*, vol. LXIV, nr 3; 9) *Sur le champ de la pesanteur à l'intérieur des planètes*, *Ibid.*, vol. LXIV, no 3; 10) *Sur les figures d'équilibre d'une masse fluide hétérogène*, *Ibid.*, vol. XLV, no 1; 11) *Sur la déviation de la verticale avec*

la profondeur, Ibid., vol. XLV, no 1; 12) Sur une extension d'un théorème de Stokes relative aux figures d'équilibre, *Compte rendu des séances de l'Académie des Sciences*, t. CLXXXV; 13) Rotation permanente d'une masse fluide hétérogène et géodésie, Ibid., t. CLXXXVI; 14) Sur les figures d'équilibre d'une masse fluide hétérogène, Ibid., t. CLXXXVI; 15) Sur la rotation permanente des planètes et la géodésie, *Archives des Sciences Physiques et Naturelles*, vol. X; 16) Sur les propositions indémonstrables, *Compte rendu des séances de la Société mathématique suisse. Enseignement mathématique*, t. XXVIII; 17) Sur une classe de fonctionnelles automorphes, *Atti del Congresso Internazionale dei Matematici*, t. VI; 18) Sur les figures d'équilibre d'une masse fluide hétérogène, Ibid.; 19) Sur les formules de Clairaut relatives à la géodésie, *Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève*, vol. XLV, no 3; 20) Sur les lignes de force du champ de la pesanteur, Ibid.; 21) Sur une nouvelle méthode en géodésie supérieure, Ibid., vol. XLVI, no 1; 22) Sur les moments d'inertie de l'ellipsoïde terrestre, Ibid.; 23) Quelques propriétés des figures d'équilibre d'une masse fluide hétérogène, *Commentarii Mathematici Helvetici*, vol. I, fasc. 1; 24) Sur une nouvelle méthode en géodésie supérieure, conférence faite à Lausanne, *Bulletin technique de la Suisse romande*, 1929; 25) Sur un procédé uniforme dans la recherche des figures planétaires, *Archives des Sciences Physiques et Naturelles*, vol. XI; 26) Sur un desideratum formulé par Tisserand et la théorie des figures planétaires, *Comptes rendus des séances de l'Académie des Sciences*, t. CLXXXVIII; 27) La seconde approximation dans la recherche de la surface libre des planètes, *Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève*, vol. XLVI, no 2; 28) Nouvelle recherche des figures planétaires en seconde approximation, Ibid., vol. XLVI, no 2; 29) La seconde approximation dans le problème des figures d'équilibre, *Archives des Sciences Physiques et Naturelles*, vol. XI; 30) Sur les figures d'équilibre et la géodésie, Ibid.; 31) Complément à la théorie des figures planétaires, *Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève*, vol. XLVI, no 3; 32) Sur un accord possible entre la géodésie et la théorie de la précession des équinoxes, Ibid.; 33) Figures planétaires et problème de Poincaré, *Bulletin de la Société mathématique de France*, t. LVII; 34) La formule de H. Bruns et la théorie des figures planétaires, *Mathematische Annalen*, Band 102, H. 3; 35) Géodésie et précession, *Archives des Sciences Physiques et Naturelles*, vol. XII; 36) La méthode de la cavité et les mouvements internes des planètes, *Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève*, vol. XLVII, no 1; 37) Sur la force qui tendait aux époques anciennes à rapprocher un continent de l'équateur, Ibid., vol. XLVII; 38) Sur les stratifications planétaires, Ibid.; 39) Sur une méthode rigoureuse dans la recherche des figures planétaires, *Commentarii Mathematici Helvetici*, vol. II, fasc. 2; 40) Sur un certain système d'équation et la recherche des figures d'équilibre, Ibid., vol. II, fasc. 3; 41) Sur les rotations permanentes de genre un dans un champ extérieur, *Compte rendu des séances de la Société mathé-*

matique suisse. Enseignement mathématique, t. XXIX; 42) Sur les figures d'équilibre et la planète Jupiter, Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle, vol. XLVII, no 3; 43) Sur le problème des étoiles doubles, Ibid., vol. XLVII, no 3; 44) Axes liés à un système en mouvement et critères de stabilité, Ibid., vol. XLVII, no 3; 45) Sur une mesure de la déformation d'un fluide, Ibid., vol. XLVII, no 3; 46) Rapport du Président sortant de charge, Ibid., vol. XLVIII, no 1; 47) De l'échelle humaine à l'échelle terrestre, Ibid., vol. XLVIII, no 2; 48) Sur la théorie du potentiel newtonien, Ibid., vol. XLVIII, no 2; 49) Sur les petites vibrations des astres fluides, Ibid., vol. XLVIII, no 2; 50) Sur les petites vibrations des astres fluides, suite, Ibid., vol. XLVIII, no 3; 51) Sur les corps potentiellement équivalents, Compte rendu des séances de la Société mathématique suisse. Enseignement mathématique, t. XXX; 52) Sur l'approximation d'ordre dans la théorie des figures planétaires, Commentarii Mathematici Helvetici, vol. III, fasc. 1; 53) Figures planétaires et géodésie, préface de M. Jacques Hadamard. — Paris, Gauthier-Villars, 1932, VIII + 194 p., 7 fig. 12e fasc. des Cahiers scientifiques publiés sous la direction de M. Gaston Julia; 54) Sur le mouvement des astres fluides, Conférence faite à l'Institut Henri Poincaré en 1932. Annales de l'Institut Henri Poincaré; 55) Essai sur les petites vibrations des astres fluides, Commentarii Mathematici Helvetici, vol. III, fasc. 3; 56) Essai sur les petites vibrations des astres fluides, suite, Ibid., vol. IV; 57) L'aspect analytique du problème des figures planétaires, Verhandlungen des Internationalen Mathematiker-Kongresses Zurich 1932, Allgemeine Vorträge; 58) Potentiel newtonien et fonctions multiformes, avec P. Dive, Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève, vol. XLIX, no 1; 59) Extension d'un théorème de Stokes relatif aux astres fluides, Ibid., vol. XLIX, no 2; 60) Extension d'une formule de H. Bruns, Ibid., vol. XLIX, no 2; 61) Potentiel newtonien et topologie, Ibid., vol. XLIX, no 2; Exemples simples de fonctions harmoniques multiformes (avec F. Vasilescu), Ibid., vol. XLIX, no 2; 63) Extension d'un théorème de Stokes relatif aux astres fluides, Compte rendu des séances de l'Académie des Sciences, t. CLXLIV; 64) Un exemple de fonction harmonique multiforme fourni par la théorie du potentiel newtonien (avec P. Dive), Ibid., t. CLXLIV; 65) Sur une manière d'engendrer des fonctions harmoniques multiformes dans l'espace ou le plan (avec F. Vasilescu), Ibid., t. CLXLIV; 66) Fonctions harmoniques multiformes et fonctions de Green, Compte rendu des séances de la Société mathématique suisse. Enseignement mathématique, t. XXXIX; 67) Sur certains potentiels de simple couche, générateurs de fonctions harmoniques réelles et multiformes, Compte rendu des séances de l'Académie des Sciences, t. CLXLV; 68) Sur le prolongement analytique des potentiels de surface, Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève, vol. XLIX n° 3; 69) Sur les polydromies des potentiels, Ibid., vol. XLIX, n° 3; 70) Nouveaux exemples de polydromies de potentiels newtoniens prolongés, Ibid., vol. XLIX, n° 3; 71) Les polydromies des potentiels newtoniens et la topologie, Ibid., vol. XLIX, n° 3; 72) Sur les

polydromies des potentiels, esquisse d'une théorie générale, Archives des Sciences Physiques et Naturelles, vol. XIV; 73) Sur les polydromies des potentiels newtoniens d'une famille de corps homogènes, Compte rendu des séances de l'Académie des Sciences, t. CLXLV; 74) Sur les polydromies des potentiels newtoniens prolongés et le théorème de Cauchy-Kowalewska, Académie royale de Belgique, t. XIX, n° 3; 75) Sur les polydromies de certains potentiels newtoniens prolongés, Mathematische Zeitschrift, Bd. 37, H. 5; 76) Potentiels newtoniens et théorie des fonctions, Enseignement mathématique, t. XXXII; 77) Mathématique et Philosophie, Archives de la Société belge de philosophie, 5e année, fasc. 1; 78) Sur certaines transformations non équipotentielles, Compte rendu des séances de la Société mathématique suisse, Enseignement mathématique, t. XXXII; 79) Quelques remarques sur la théorie des fonctions harmoniques, Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève, vol. L, n° 3; 80) Is there a crisis in mathematics? Traduction Ambrose, American Mathematical Monthly, vol. XLI, n° 8; 81) Sur les corps potentiellement équivalents et les fonctions harmoniques multiformes, Commentarii Mathematici Helvetici, vol. VI; 82) Sur les corps potentiellement équivalents et les fonctions harmoniques multiformes, suite, Ibid., vol. VII; 83) Sur les polydromies que présentent les potentiels newtoniens lorsqu'ils sont prolongés au travers des corps générateurs, Compositio Mathematica, vol. I, fasc. 1; 84) Sur les intégrales de Fourier et la représentation de certaines fonctions harmoniques multiformes, Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle, vol. LI, n° 2; 85) Sur la représentation de certaines fonctions harmoniques multiformes, Ibid., vol. LI, n° 2; 86) Sur la détermination des densités à l'intérieur d'une figure d'équilibre hétérogène, Ibid., vol. LII, n° 2; 87) Sur la représentation de certaines fonctions multiformes, Ibid., vol. LI, n° 3; 88) Sur les couches d'attraction nulle. Compte rendu des séances de la Société mathématique suisse, l'Enseignement mathématique, t. XXXVIII; 89) Sur les polydromies de potentiels newtoniens prolongés, dans l'espace réel à n dimensions, Prace Matematyczno-Fizyczne. Warszawa, p. 75—89; 90) Sur le potentiel logarithmique calculé dans l'espace complexe, Compte rendu des séances de la Société mathématique suisse. L'Enseignement mathématique, t. XXXVI; 91) Les 4 potentiels logarithmique d'une circonférence, Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève, vol. LIII, n° 2; 92) Problèmes auxiliaires dans la théorie du potentiel, Congrès international des mathématiciens, Oslo, t. II; 93) Sur le potentiel newtonien et la théorie des fonctions analytiques, Résumé de deux conférences faites en novembre 1936 à la Société Lorand Eötvös à Budapest et à la Faculté des Sciences de Szeged. Acta Scientiarum Mathematicarum de Szeged; 94) Gustave Juvet, le mathématicien et l'ami. Discours prononcé le 23 mai 1936 à l'Université de Lausanne. A la mémoire de Gustave Juvet, 1896—1936, Lausanne, 1937; 95) Gustave Juvet. Nécrologie. Verhandlungen der Schweizerischen Naturforschenden Gesellschaft. 117. Jahresversammlung; 96) Sur les rotations barotropes des masses fluides hétérogènes, Commentarii

Mathematici Helvetici, 1938, XI. fasc. 1; 97) Sur les figures d'équilibre des sphéroïdes dans l'espace à n dimensions (avec Karl Giezendanner), *Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève*, 1939, LVI, n° 2; 98) Sur l'intégrale de Cauchy étendue à une ligne ouverte, *Ibid.*, 1940, LVII, n° 2; 99) Sur le mouvement avec frottement de n sphères concentriques et le passage à la limite, *L'enseignement mathématique XXXVIIIe année*; 100) Notice nécrologique: Vito Volterra; *Notices bibliographiques, Ibid.*, XXXVIIIe année; 101) Sur les rotations avec frottement d'une superposition de sphères concentriques, *Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève*, 1941, LVIII, n° 3; 102) Sur l'identification des potentiels. *Vierteljahrsschrift der Naturforschenden Gesellschaft in Zurich*, 1940; 103) Intuitions immédiates et médiates, *Revue de théologie et de philosophie*, 1940; 104) Sur les valeurs propres des opérateurs hermitiens, *Compte rendu des séances de la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève*, 1942, LIX, n° 1; 105) A propos d'un problème d'attraction et les fonctions orthogonales aux fonctions harmoniques, *Ibid.*, 1942, LIX, n° 2; 106) Remarques à propos de l'itération des opérateurs hermitiens, *Ibid.*, 1942, LIX, n° 3; 107) Inventer et découvrir. — *Jahrbuch der Schweiz. Philosoph. Gesellschaft*, 1942, Bd. 2; 108) *Chronique scientifique*. — *Suisse contemporaine*, 1942, 109) La figure de la Terre. — *Ibid.*, 1942; 110) La situation du savant dans le monde actuel. *Ibid.*, 1946; 111) La logique amusante, *Editions du Mt Blanc, Genève*; 112) *L'imagination du réel, La Baconnière, Neuchatel, Suisse*.

Bronisław Zawadzki urodził się dn. 7 czerwca 1903 r. w Turbowie, gub. kijowskiej, z ojca Bronisława i matki Stefanii z Bierzyńskich.

Gimnazjum im. Staszica ukończył w Warszawie w 1922. W tymże roku wstąpił na sekcję przyrodniczą Wydziału Filozoficznego Uniw. Warsz. W 1929 r. uzyskał doktorat filozofii w zakresie fizjologii zwierząt na tymże uniwersytecie.

W 1934 wstąpił na Wydział Lekarski Uniw. Warsz. W 1938, po rozpoczęciu piątego roku studiów przerwał studia, gdyż musiał cały czas poświęcić na przygotowanie pracy habilitacyjnej. Pracę tę ukończył w 1939, ale nie mógł wszcząć postępowania habilitacyjnego wskutek wybuchu wojny. Dopiero w 1945, na podstawie przedwojennej pracy uzyskał habilitację na Wydziale Lekarskim Uniw. Warsz. jako docent fizjologii.

W 1937 r. pracował w Wiedniu u prof. Scheminzkyego, gdzie zapoznał się z nowoczesnymi metodami elektrofizjologii i wykonał dwie prace eksperymentalne. Od października 1946 do sierpnia 1948 przebywał w Stanach Zjednoczonych A. P.,

gdzie początkowo pracował w Zakładzie Neurologii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Columbia w New Yorku, a następnie w Zakładzie Fizjologii tegoż Uniwersytetu. Lipiec i sierpień 1947 spędził w wielkiej stacji biologicznej morskiej w Woods Hole, po czym we wrześniu tegoż roku udał się do Pasadena w Kalifornii Południowej, gdzie w California Institute of Technology pracował nad obwodowym hamowaniem w nerwach raka wspólnie z prof. Wiersma.

Od 1927 do 1939 był asystentem Zakładu Fizjologii Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warsz. początkowo młodszym, a od 1929 starszym. Od 1931 do 1935 miał dodatkowe zajęcie w Wojskowym Instytucie Przeciwigazowym. W 1939 wskutek zamknięcia Uniwersytetu przez Niemców, zaczął uczyć fizyki i chemii w gimnazjum. W 1940 wspólnie z prof. Przyłęckim i innymi kolegami założył w zakładach fizjologii i chemii fizjologicznej Uniwersytetu pracownię witamin, zaś od 1941 był asystentem chemii w Szkole Sanitarnej Dyr. Zaorskiego. W 1943 wskutek złego stanu zdrowia wyjechał na wieś, gdzie przebywał aż do maja 1945. Od maja 1945 wrócił na stanowisko starszego asystenta, a od 1. I. 1946 został adiunktem w Zakładzie Fizjologii Człowieka w Uniw. Warsz., które to stanowisko zajmuje obecnie.

Jest przewodniczącym Oddziału Warszawskiego Pol. Tow. Fizjologicznego oraz przewodniczącym Komisji Mianownictwa Pol. Tow. Fizjologicznego.

Ogłosił drukiem następujące prace:

I. Prace oryginalne samodzielne: 1) Badania nad rozmieszczeniem niektórych krystaloidów w układach koloidalnych, zbliżonych do cytoplazmy. *Acta Biol. Exper.* t. 4, 1929; 2) Influence of electrolytes on the physico-chemical properties of colloidal systems to compare with cytoplasm, Part I. Influence of electrolytes on the viscosity of diluted egg yolk, *Protoplasma*, t. 19, 1933; 3) Wpływ elektrolitów na własności fizyko-chemiczne układów koloidalnych, zbliżonych do cytoplazmy. II. Wpływ elektrolitów na lepkość roztworów żółtka o różnej koncentracji. III. Wpływ jednoczesnego działania dwóch elektrolitów na lepkość rozcieńczonego żółtka, *Pam. XIV. Zjazdu Lek. i Przyr. w Poznaniu*, 1933; 4) Influence des electrolytes sur la viscosité des solutions de jaune d'oeuf à concentrations diverses, *C. R. Soc. Biol.* t. 118, 1935; 5) Der Einfluss von Elektrolyten auf die physikalisch-chemischen Eigenschaften von kolloiden System, die dem Cytoplasma vergleichbar sind. 2 Teil: Der Einfluss von

Salzen auf die Viskosität von Figelblösungen verschiedener Konzentration, Protoplasma, t. 22, 1935; 6) Über die gleichzeitige Wirkung zweier Elektrolyte auf die Viskosität von Eigelblösungen, Acta Biol. Exper. t. 10, 1936; 7) Badania nad zastosowaniem hydrotropii do przyspieszenia hydrolyzy iperytu, Przemysł Chemiczny, t. 19, 1935; 8) The nervous impulse and the neuro-humoral transmission, Acta Biol. Exper. t. 11, 1937; 9) Wpływ pH na charakter prądów czynnościowych nerwów żaby, Pam. XV Zjazdu Lek. i Przyr. Polskich we Lwowie, 1937; 10) Der Einfluss von Allylformiat auf den Froschmuskel, Acta Biol. Exper. t. 12, 1938; 11) Wirkung des Allylformiates auf die Ermüdungskurve beim ausgeschnittenen Froschmuskel, Klin. Wochenschr. 17 Jg., 1938; 12) Einige Beobachtungen über Wendungseffekt, Acta Biol. Exper. t. 12, 1938; 13) Nachweis anodischer Lokalisation der erholenden Wirkung einer Gegendurchströmung beim direkt gereizten Froschmuskel, Pflügers Arch. t. 240, 1938; 14) Rozdzielenie pobudliwości, kurczliwości i przewodnictwa w mięśniach żaby (Praca przedstawiona na posiedzeniu Pol. Tow. Fizjologicznego w lutym 1939 r., nie ukazała się w druku wskutek wojny); 15) W jakim stopniu tak zwane prawo biegunowego drażnienia stosuje się do mięśni szkieletowych? Acta Biol. Exper. t. 14, 1947; 16) Pochodzenie acetylocholinyl wyzwalanej z zakończeń nerwowych. Praca eksperymentalna, przedstawiona na tajnym posiedzeniu Pol. Tow. Fizjologicznego dn. 16 lipca 1940; 17) Teoria przewodzenia podrażnień w mięśniach (Praca teoretyczna, przedstawiona na pos. Pol. Tow. Fizjologicznego dn. 6 sierpnia 1940); 18) Ogólna teoria czynności nerwów obwodowych (Praca teoretyczna, przedstawiona na pos. Pol. Tow. Fizjologicznego 17. III., 14. IV oraz 5 i 22. V. 1942); 19) Podstawy teorii czynności centralnego układu nerwowego. (Praca teoretyczna, przedstawiona na pos. Pol. Tow. Fizjologicznego w dn. 23 czerwca i 28 lipca 1943); 20) Podstawy teorii czynności mięśni szkieletowych. Spr. Tow. Nauk. Warsz. Wydz. IV. R. 39/40, 1946.

II. Prace oryginalne wspólne: 21) Fr. Czubalski i Br. Zawadzki, Wpływ stężenia jonów chlorowych, jonów wodorowych i fermentów na siłę trawienną soku trzustkowego, Spr. Pol. Ak. Um. t. 39, 1934; 22) Fr. Czubalski et Br. Zawadzki, L'effet de la concentration des ions de chlore, des ions d'hydrogene et des ferments sur le pouvoir digestif du suc pancreatique, Bull. Acad. Pol. Sc. Let. Cl. Med. 1934; 23) J. Walawski und Br. Zawadzki, Vorversuche zur Unterscheidung der Reizung und des Tonus des Vagus im Zusammenhang mit der Theorie der chemischen Übertragung von Nervenimpulsen, Acta Biol. Exper. t. 12, 1938; 24) C. A. G. Wiersma and B. Zawadzki, On the relation between different ions and peripheral inhibition in crustacean muscle (w druku w J. Cel. and Comp. Physiol.).

III. Prace o charakterze referatowym: 25) Znaczenie stężenia jonów wodorowych dla fizjologii, Wszechświat, 1930; 26) Rola jonów wodorowych w wymianie gazowej, Wszechświat, 1934; 27) Jak odbywa się przewodzenie impulsów z zakończeń nerwowych do komórek efektorów, Wszechświat, 1933; 28) O gojeniu się ran, Wszechświat, 1937.